

**BUDAPEST XIII. KERÜLETI
HERMAN OTTÓ ÁLTALÁNOS ISKOLA
1137 Budapest, Radnóti Miklós utca 35.
OM:203287**

Pedagógiai Program

**Budapest
2020.07.27.**

Tartalom

1	Bevezetés.....	6
1.1	Az iskola adatai	6
1.2	Az iskola bemutatása.....	6
1.3	Iskolánk alapfeladata	6
1.4	Az iskola környezete és története	7
1.5	Történeti hagyományok.....	7
1.6	Az iskola tanulói közössége	8
1.7	Közösségi hagyományok.....	9
1.8	Az intézmény legfontosabb partnerei.....	9
2	KÜLDETÉSNYILATKOZAT	11
3	A PEDAGÓGIAI PROGRAMOT MEGHATÁROZÓ DOKUMENTUMOK.....	12
4	AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA.....	13
4.1	A nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei	13
4.2	Az iskolai nevelőmunka feladatai, céljai, értékei	15
4.2.1	Feladataink	15
4.2.2	Céljaink, értékeink	16
4.3	Az iskolai nevelő-oktató munka feladatai, eszközei, eljárásai, módszerei.....	16
4.3.1	Kulcskompetenciák.....	16
4.3.2	Feladatok	19
4.4	Módszerek, eszközök	20
4.4.1	Aktív tanulás	20
4.4.2	Tanulóközpontúság.....	20
4.4.3	Tanulásközpontúság	21
4.4.4	Differenciálás	21
4.5	Nevelő-oktató munkánk eredményességének kritériumai, sikerességi mutatóink	21
4.5.1	Az intézményi eredményekkel kapcsolatos elvárások	22
4.6	Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos nevelési feladatok.....	22
4.6.1	Erkölcsei nevelés	22
4.6.2	Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	22
4.6.3	Állampolgárságra, demokráciára nevelés	23
4.6.5	Önismeret és társas kultúra fejlesztése.....	24
4.6.6	Családi életre nevelés	24
4.6.7	Testi-lelki egészségre nevelés	25
4.6.8	Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	25
4.6.9	Fenntarthatóság, környezettudatosság.....	26
4.6.10	Pályaorientáció.....	27

4.6.11	Gazdasági és pénzügyi nevelés	27
4.6.12	Médiatudatosságra nevelés	28
4.6.13	A tanulás tanítása	28
4.7	A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	30
4.7.1	Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos alapelvek	30
4.7.2	Az egészségfejlesztés területei	31
4.7.3	Az elsősegély- nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv	32
4.7.4	Az egészségnevelés szinterei	34
4.7.5	Az ismeretek elsajátíttatásának szinterei	35
4.8	Környezeti nevelési program	35
4.8.1	A környezeti neveléssel kapcsolatos alapelvek	35
4.8.2	Jövőkép	36
4.8.3	Céljaink	36
4.8.4	Az iskola környezeti nevelési szemlélete	37
4.8.5	A környezeti nevelés szinterei	37
4.9	A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	39
4.9.1	Közösségfejlesztés feladatai, lehetőségei	39
4.9.2	Konfliktuskezelés	40
4.9.3	A közösségfejlesztés szinterei	40
4.10	A tanulók részvételi joga az intézményi döntési folyamatokban	41
4.10.1	A diákönkormányzat működése	41
4.10.2	A diákönkormányzat jogosultságai	41
4.11	Iskolai könyvtár	42
4.12	Iskolánk hagyományai	42
4.13	A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	43
4.13.1	Kapcsolattartás a szülővel, tanulóval	43
4.13.2	Kapcsolattartás az intézmény partnereivel	44
4.13.3	Kapcsolattartás online	44
4.14	A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai	45
4.14.1	A pedagógus feladatai	45
4.14.2	Az osztályfőnöki munka tartalma	45
4.14.3	Az osztályfőnöki munka feladatai	45
4.14.4	Gyermekevédelmi feladatok	47
4.15	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	49
4.15.1	Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatása	49
4.15.2	Sajátos nevelési igényű tanulók befogadása, integrációja, inklúziója	52
4.15.3	Hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók	54

4.15.4	A kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	56
	A tehetséggondozás szinterei az általános iskolában.....	56
4.15.5	A tanítási óra szervezésében kínálkozó lehetőségek	56
4.15.6	További feladataink a tehetséggondozás területén.....	58
4.16	A tanuló felvételének, átvételének helyi rendje.....	59
4.16.1	Felvétel első osztályba.....	59
4.16.2	A felsőbb, 2-8. évfolyamokra érkező lakhely szerint körzetes tanulók felvétele: ..	60
5	HELYI TANTERVEK	61
5.1	A kerettantervre épülő helyi tanterv	61
5.2	A kötelező alapóraszámok, a szabadon tervezhető és maximális órakeretek.....	62
5.2.1	A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai	66
5.2.2	A kötelező és a szabadon tervezhető órákra és foglalkozásokra történő jelentkezés	66
5.3	A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei	67
5.3.1	Csoportbontásban tanulják tanulóink a következő tantárgyakat:	67
5.3.2	A tanórákon kívüli egyéb foglalkozások szervezési elvei.....	67
5.4	A tankönyvek kiválasztásának szempontjai	68
5.5	A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai	69
5.6	A magasabb évfolyamra lépés szabályai	70
5.7	A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok.....	70
5.7.1	Osztályozóvizsga	70
5.7.2	Javítóvizsga	71
5.7.3	Pótló vizsga	71
5.7.4	Tanév végi vizsga	71
5.7.5	Különbözeti vizsga	72
5.8	A tanulók értékelése, minősítése, tanulástámogató értékelés.....	72
5.8.1	Az értékelés célja	72
5.8.5	Az értékelés feladatai:.....	73
5.8.6	Az iskolai beszámoltatás évközi formái és rendje, a diagnosztikus, szummatív, fejlesztő értékelés lehetőségei a tanórákon	74
5.8.7	Mérések rendszere	74
5.8.8	A méréssel értékeléssel kapcsolatos eljárások, feladatok, adminisztratív tevékenységek, szülők értesítésével kapcsolatos szabályok	76
5.8.9	Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	76
5.8.10	A tanulók értékelésének és minősítésének formái.....	77
5.8.11	A tanuló magatartás, szorgalom értékelésének és minősítésének szempontjai, formái	80

5.8.12	A szorgalom értékelésének elvei.....	81
5.8.13	Szorgalom értékelésének szempontjai	81
5.9	A tanulók jutalmazásának és fegyelmezésének formái	82
5.9.1	A tanulók jutalmazásának elvei.....	82
5.9.2	A tanulók jutalmazásának formája:.....	82
5.9.3	A tanulók fegyelmezésének elvei.....	83
5.10	A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek.....	83
5.10.1	NETFIT mérések	84
5.10.2	Komplex intézményi mozgásprogram	84
5.10.3	A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja.....	85
5.11	A tanulók esélyegyenlőségét biztosító intézkedések.....	85
5.11.1	Alapelvek	85
5.11.2	Célok	85
5.11.3	A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések területei	86
5.12	Iskolapszichológia	88
5.13	Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, a kötelező tananyag elsajátításának egyéb keretei és feltételei	89
5.14	A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag.....	90
5.15	A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának helyi sajátosságai.....	91
5.15.1	A mozgáskorlátozott tanulók oktatásának specifikumai a helyi tantervben	91
5.15.2	A hallássérült gyermek fejlesztésének kiemelt feladatai	97
MELLÉKLETEK		99

1 Bevezetés

A Budapest XIII. Kerületi Herman Ottó Általános Iskola Újlipótvárosban a Radnóti Miklós utca 35. számú épületben működik. Az iskola 1962-ben nyílt meg a környék diákjai előtt. Az intézmény klasszikus 8 évfolyamos általános iskola, alsó és felső tagozattal. A tanulólétszám jelenleg 385, a pedagógusok létszáma 35 fő. Az iskola udvarán található a Budapest XIII. Kerületi Önkormányzat egyik tanuszodája, amit alsó tagozatos diákjaink használnak a testnevelési óra keretében. Az iskolától nem messze található a Szent István park, ahol zöld környezetben tölthetik el tanulóink a szabadidőt. Az iskola emelt óraszámban oktatja az angol nyelvet. Hagyományainkhoz híven kiemelkedő fontosságú tanulóink környezettudatosságra, fenntarthatóságra nevelése.

1.1 Az iskola adatai

Az intézmény neve: Budapest XIII. Kerületi Herman Ottó Általános Iskola

OM azonosítója: 203287

Székhelye: 1137 Budapest, Radnóti Miklós utca 35.

Fenntartó és működtető: Közép-Pesti Tankerületi Központ

1.2 Az iskola bemutatása

Az intézmény Pedagógiai Programja a Nemzeti Alaptanterv, a Kerettanterv alapján – a felhasználók (pedagógusok, tanulók, szülők) véleményének figyelembevételével készült.

1.3 Iskolánk alapfeladata

- 8 évfolyamon az általános nevelés-oktatás megszervezése,
- inkluzív befogadó iskolaként a szakmai alapidokumentumban meghatározott sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése-oktatása,
- olyan általános műveltséget megalapozó humánus értékekre épülő nevelés és oktatás, ahol a tanuló elsajátíthatja a társadalmi beilleszkedés alapvető normáit, alpműveltségre tesz szert, amellyel érdeklődésének, képességének és tehetségének megfelelő középiskolát illetve pályát választ,
- olyan személyiségek kialakulásának segítése, akik társadalmi és egyéni életükben felelősségteljes, megértésen, elfogadáson és szereteten alapuló önmegvalósításra képesek a társadalom javára,
- a hagyományok ápolása, a személyiségfejlesztés, az egészségfejlesztés és a közösségfejlesztés,
- az egész személyiség fejlesztése, melynek során a gyermeket irányultsága alapján segíti a tehetségkibontakoztatásban, felzárkózásban,

- a hazaszeretet érzésének fejlesztése,
- a környezettudatosságra való nevelés,
- a tanulás tanítása,
- a továbbtanuláshoz fontos kulcskompetenciák fejlesztése,
- speciális elvárások szakmai munkánkban: 1-8. évfolyamon a pedagógiai program szerint évfolyamon kiemelt környezeti nevelési és Öko-iskolai program megvalósítása, valamint felső tagozaton az emelt szintű angol nyelvoktatás.

1.4 Az iskola környezete és története

Az iskola 1962. február 2-án nyitotta meg kapuit Újlipótváros szívében, a Szent István park közelében. Az évtizedek során az épületet több ütemben bővítették, felújították, korszerűsítették. Jelenleg az iskola 17 tanteremmel, hogy két előadóteremmel, számítógépes szaktanteremmel, technika műhellyel és önálló könyvtárral rendelkezik. Az iskola udvarán üzemel a XIII. Kerületi Önkormányzat egyik tanuszodája, ami kiváló sportolási lehetőséget biztosít tanulóinknak és a környező iskolák tanulóinak egyaránt. Iskolánk 1994. március 1-jén vette fel Herman Ottó, a nagy természettudós nevét. Évek óta a környezeti nevelés bázisiskolája. 1999 szeptemberétől környezeti nevelési oktatóközpont. 2005-ben kiemelkedő környezeti nevelési programja elismeréseként elnyerte az Ökoiskola, majd 2012-ben az örökös Ökoiskola címet. A környezeti nevelés, a természet megismerésén, megóvásán túl életformát, életvitelt alakító pedagógiai elveket közvetítünk.

A környezeti ismeretek átadása, a környezeti problémák megoldásához szükséges készségek kialakítása, a környezethez fűződő érzelmi viszonyulások és értékek közvetítése az iskolai élet valamennyi területét áthatja.

A 2007/2008. tanévtől a Budapesti XIII. Kerületi Önkormányzat döntése értelmében a Herman Ottó Általános Iskola a Gárdonyi Géza Általános Iskola tagintézményévé vált.

Iskolánk, 2017. szeptember elsején nyerte vissza újra önállóságát és pedagógiai céljai között ismét kiemelt szerepet kap a korábbi erőteljes természettudományos szemlélet és az idegen nyelvek tanítása.

1.5 Történeti hagyományok

- Az iskola első emeleti aulájában Herman Ottó emléktábla található.
- Épületünk 3. emeletén névadónk emlékgyűjteményét őrizzük a Herman Ottó szobában.
- 2002-ben iskolazászlót avattunk, amelyre minden évben a ballagó diákok emlékszalagot kötnek fel.
- A kiválóan teljesítő végzőseinknek munkájuk elismerésül Herman plakettet

adományozunk.

- Legifjabb növendékeink a tanévnyitón iskolajelvényt kapnak.
- Balázs Judit kerületi matematika verseny szervezésével és lebonyolításával tisztelgünk fiatalon elhunyt kiváló kollégánk emléke előtt.

1.6 Az iskola tanulói közössége

Iskolánk alapelve, hogy diákjaink bizalomra épülő környezetben élhessék meg diákéveiket. A stabil alapműveltség nyújtása mellett az emeltszintű nyelvtanulás választhatósága, egy korrekt értékelési és ellenőrzési rendszerrel párosul. Szeretetteljes, családias légkör kialakítása a célunk, amelyben az alapvető emberi normákat tiszteletben tartó, sikerre vágyó lelkes, nyitott személyiségekké válhatnak diákjaink. Kiemelt figyelmet fordítunk az eltérő adottságokkal, képességekkel rendelkező tanulóink integrálására, fejlesztésére. A tradicionális nevelési értékeket figyelembe véve az emberi méltóságot, szabadságot és a boldogsághoz való jogot szem előtt tartva foglalkozunk a ránk bízott gyermekekkel. Fontosnak tartjuk, hogy mindennapi munkánk során a nevelés ugyanolyan hangsúlyt kapjon, mint az oktatás. A beilleszkedés, az együttműködés képessége kulcskérdés a munka világában való biztos boldogulásnak. A szociális integráció hosszú pedagógiai folyamat, amelyben azonos szabályok és elvárások nyújtanak biztonságot. Ezáltal nő az önbizalom, javul az önértékelés, kialakul a helyes értékrend. Nagy hangsúlyt fektetünk az alapvető erkölcsi normák kimunkálására, mint a szeretet és türelem erénye, az élet szeretete és tiszteletben tartása, humanizmus, a közösségi érzés, a másság elfogadása, az egymásra való odafigyelés és segítségnyújtás. Együtt ünneplünk, hagyományokat teremtünk, családi programokat szervezünk.

Iskolánk feladata, hogy tanulóinkból olyan sokoldalúan képzett fiatalot neveljen, akik az egyéni képességeik fejlesztésével, felkészülhessenek az élethosszig tartó tanulásra, továbbá az emberi értékek ismeretében tudjanak helyesen dönteni, valamint a környezettudatos cselekvést választó emberekké váljanak. Legyen önbizalmuk, helyes önértékelésük, alkalmazzák a tanult viselkedési normákat a mindennapi életben.

Az egyéni siker az iskolához való jó viszony feltétele. Arra törekszünk, hogy az iskola az egyéni sikerek színterévé váljon mindenki számára. Nem csupán a tradicionális „fő” tantárgyak számítanak, hanem olyan tevékenységekre is (művészeti tantárgyak, sport) nagy figyelmet fordítunk, amelyek által azok is elismeréshez juthatnak, akik a humán és reál tantárgyakban nem sikeresek. Hisszük, hogy a siker megerősíti a tanulót, hogy tanulni jó, dolgozni érdemes.

Célunk: hogy az iskola biztosítsa a közös erőfeszítés örömét mindenkinek. A gyermekeknek szükségük van a **védettség érzésére**. Ezért az iskola olyan hely kell, hogy

legyen, ahol a gyermeki jogok tisztelete hatja át a tevékenységeket, az emberi érintkezés minden szintjén és formájában.

1.7 Községi hagyományok

A diákönkormányzat önállóan, pedagógus segítségével mellett működik. Sajátos tevékenységrendszerével jelentős közreműködést vállal az iskolai feladatok megvalósításában, programkínálatával segíti a tevékeny közösségi életet. Az osztályközösségek közös programjai hozzájárulnak a közösség fejlesztéséhez. A gyerekek közösségi értékrendjének és személyiségének fejlődését biztosítják. A tanév állandó, hagyományos programjai, rendezvényei:

- zöldnapi kirándulások
- sportnap
- csibeavató rendezvény az 5. évfolyamosok számára,
- kézműves foglalkozások,
- Luca napi vásár,
- Adventi mézeskalácsváros készítése,
- karácsonyi ünnepi koncert,
- farsangi mulatság,
- Herman-gála,
- erdei iskola, táborok, amennyiben az anyagi fedezet megteremthető,
- az iskolába készülő óvodások számára „Fecskehívogató” rendezvénysorozat.

1.8 Az intézmény legfontosabb partnerei

- Közép - Pesti Tankerületi Központ
- Budapest XIII. Kerületi Önkormányzat- IMFK
- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat
- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XIII. Kerületi Tagintézménye, Nevelési Tanácsadó
- Prevenációs Központ – Híd család és Gyermekjóléti Központ
- Iskola-egészségügyi szolgálat
- Dr Kádár Ferenc gyermekorvos
- Intézményi Tanács
- Szülői Munkaközösség Választmánnyal - SZMV
- Prizma Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
- Mozgásjavító Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium, Szakgimnázium, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény és Kollégium

- Dr Török Béla Óvoda, Általános Iskola, szakiskola, Készségfejlesztő Iskola EGYMI és Kollégium
- Gyengénlátók Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye
- Honvéd Sportegyesület
- Bohóchal Egyesület
- A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület
- Tudásforrás alapítvány
- Jane Goodall Intézet
- Élményalapú Oktatásért Egyesület

2 KÜLDETÉSNYILATKOZAT

„A nevelés célja mindig egy jobb, tökéletesebb nemzedék létrehozása.”

/ dr. Weszely Ödön: Pedagógia /

Olyan egységes arculatú, gazdag közösségi hagyományrendszerre építeni tudó iskolát szeretnénk teremteni,

- ahová szívesen hozzák a szülők gyermekeiket,
- ahová a gyerekek szívesen járnak, mert megértő, motiváló és szerető légkör veszi körül őket,
- ahol a természetes gyermeki kíváncsiságot megőrizve, az életkori sajátosságaiknak megfelelő módszerekkel tanulhatnak a diákok,
- ahol a széleskörű tevékenységkínálat segítségével a gyerekek képességei sokoldalúan fejlődhetnek, és a tanulás motivációs alapja a sikerélmény,
- ahol a tantestület minden tagjának, munkája elismerése mellett, biztosított a szakmai továbbfejlődés lehetősége,
- ahol a nemzeti értékeket ismerő, elfogadó, művelt, a demokráciát az iskolai hétköznapi életben is gyakorló pedagógusok és gyermekek élnek.
- Célunk, hogy a fiatalok kiegyensúlyozott, testileg és lelkileg egészséges, önálló és sokoldalú személyiségként jussanak el a felnőttkor küszöbére.
- Fejlesztjük azokat a kulcskompetenciákat, amelyek segítségével képesek lesznek megfelelni a középiskolai felvételi követelményeknek.
- Olyan tanulókat szeretnénk nevelni, akik értik, szeretik és védik a környezetüket, toleránsak, együttműködők, és megtalálják helyüket a közösségben.
- Arra törekszünk, hogy megtanítsuk gyerekeinket tanulni, eligazodni a világban, hogy képessé tegyük őket ismereteik önálló gazdagítására, felkeltsük bennük az élethosszig tartó tanulás igényét.
- Arra törekszünk, hogy tanulóink a magyarság és az európaiság értékeit közvetítő tudást kapjanak, ezáltal az egyetemes és magyar kultúra ismerőivé, tisztelőivé, aktív művelőivé váljanak.
- Céljaink elérése érdekében kialakítjuk és fenntartjuk a tanuláshoz szükséges szakmai feltételeket. Pedagógusaink nevelési elveiben a klasszikus erkölcsi értékek a meghatározóak.
- A pedagógusaink tanulóinkhoz való viszonyulását a hivatástudat, a gyermekek iránti szeretet vezérli.

3 A PEDAGÓGIAI PROGRAMOT MEGHATÁROZÓ DOKUMENTUMOK

- A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- A 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- A 110/2012 (VI. 04.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- Az 51/2012 (XII.21.) EMMI rendelet a Kerettantervek kiadásáról
- Az iskola szakmai alapidokumentuma
- Iskolai Szervezeti és Működési Szabályzat,
- Iskolai házirend
- A Gyermekek védelméről szóló 1997. évi XXXI. tv. módosítása a 2002. évi IX. tv.

4 AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

4.1 A nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei

A nevelés – oktatás az emberi viszonyokban gazdag közösségek hatásrendszerén át, a közösségekben, a közösségek életének, céljainak, érdekeinek figyelembevételével, a közösség aktív részvételével történik. A közösségek biztosítanak terepet a pedagógus kezdeményező, koordináló szerepe mellett a tanulók önállóságának, tevékenységének, önkormányzó képességének kibontakoztatásához.

- **A külső hatások elve** – a pedagógusnak támaszkodnia kell mindazon tapasztalatokra, információkra, ismeretekre, amelyeket a tanulók az iskolán kívül, mindennapi életükben szereznek be.
- **Az egyenrangúság elve** - a tanuló teljes jogú résztvevője a pedagógiai folyamatnak. Pedagógus és diák közösen, egyenlő félként vesz részt benne, tiszteletben tartva egymás személyiségét. A tanáré a vezető szerep, segítő-tanácsadó, tudásközvetítő feladata van. Bizalom, tolerancia, humánus, megértés, tisztelet jellemzi a kapcsolatot.
- **A bizalom elve** – bizalom, megértés, tisztelet a tanuló személyisége iránt, törekvés a személyes kapcsolatok kialakítására.
- **A felelősség elve** - a pedagógusok felelősek tanítványai - tőlük telhető legmagasabb szintű oktatásáért és neveléséért. Példamutató magatartásukkal, a gyerekek döntésekbe való bevonásával a felelősségtudat attitűdöt közvetítik a tanulók felé, megértetve velük, hogy vállalniuk kell tetteik következményeit.
- **A motiváció elve** - felkeltjük tanulóinkban a megismerési, felfedezési vágyat, hogy örömmel, kedvvel jussanak el az ismeretekig. A pedagógusok olyan új tanulási lehetőségeket ajánlanak, változatos szervezési megoldásokat alkalmaznak, amelyek fokozzák a gyerekek aktivitását, olyan módszerek birtokában vannak, amelyekkel pozitív attitűdöt alakítanak ki, pozitív érzelmeket keltenek bennük. Így kreatív, alkotó tagjaivá válhatnak egy – egy közösségnek.
- **A koncentráció elve** - az ismereteket minél szélesebb összefüggésekben adjuk át, bevonjuk a tanulók ismereteit, mindennapos tapasztalatait. Felhívjuk a figyelmet az egyes tantárgyak témáinak közös vonásaira, tananyagtartalmaira, keressük, feltárjuk, megértetjük a tantárgycsoportok között összefüggéseket. Rávilágítunk a különböző tudományágak közötti összefüggésekre.
- **A komplexitás elve** – a nevelés – oktatás során figyelembe kell venni, hogy a biológiai, fiziológiai, pszichológiai és a társadalmi törvényszerűségek

folyamatosan és együttesen hatnak, s ezeket a hatásokat össze kell hangolni.

- **A fokozatosság elve** - az új ismereteket megfelelő ütemezéssel vezetjük be, követjük a tananyag részeinek belső logikáját. A tananyagot, a módszereket a nehézségi szinteket mérlegelve optimálisan választjuk meg: a könnyebbtől a nehezebb, az egyszerűtől az összetett felé haladunk, fokozatosan eljuttatva tanulóinkat a nem tudástól a tudásig. A fokozatossággal hozzájárulunk az új helyzetekhez való könnyebb alkalmazkodáshoz, a változások fogadásához.
- **A következetesség elve** – igényesség, határozott követelmények támasztása a tanulókkal szemben. Egyúttal lehetőség nyújtása is a tanuló önállóságának, kezdeményezőkézségének, és kreativitásának kibontakoztatására.
- **A rendszeresség elve** - tanításunk menetében, módjában, a tanítási egységekben, az ellenőrzésben, értékelésben és az iskolai élet minden területén szem előtt tartjuk a rendszerességet. Egy kiforrott, tanulók által is jól ismert rendet alakítunk ki a tanítási órák menetében és az iskolai szokásokban, amellyel stabilitást, kiszámíthatóságot teremtünk, ezáltal növeljük biztonságérzetüket.
- **Az esélyegyenlőség biztosításának elve** - minden gyerek pozitív tulajdonságait emeljük ki. Személyes törődéssel, méltányossággal, igazságossággal, küzdeni tudásuk felkeltésével megakadályozzuk a hátrányos helyzetűek leszakadását.
- **A tanuló (gyermek) mindenek felett álló érdekének elve** - maradéktalanul betartjuk a gyermeki jogokat tartalmazó törvényeket:
 - Megfelelő, színvonalon, aránytalan terhek nélkül biztosítjuk a szolgáltatások igénybe vételét - segítjük a diákok képességének, tehetségének kibontakoztatását, személyiségfejlődését.
 - Lehetőséget biztosítunk ismeretei folyamatos bővítésére, korszerűsítésére.
 - A tanulókkal kapcsolatos ügyekben méltányosan, humánusan, a többi tanuló érdekeit is mérlegelve, járunk el úgy, hogy a legkedvezőbb döntés szülessen.
 - A gyermekek személyiségjogait tiszteletben tartjuk.
- **Szakmai önállóság elve** - munkánkat a jogi dokumentumok, törvények, rendeletek, belső szabályzatok ugyanazon elvek, célok határozzák meg, amelyek mindenki számára kötelezőek. A kitűzött célok eléréséhez vezető utat a pedagógusok saját maguk jelölik ki: mentalitásuknak, gondolkodásmódjuknak, képzettségüknek megfelelően – ez jelenti iskolánk sokszínűségét is. Minden pedagógus olyan módszereket választ, amelyekkel a legjobb eredményt tudja elérni. A minőségi munkavégzés alapvető elvárás, amelyért szakmai szabadságuk megtartásával a

pedagógusok felelősek.

- **A semlegesség elve** - az iskola nevelőtestülete a lelkiismereti szabadság maximális elismerése mellett a pedagógiai folyamatban a politikamentesség és a világnézeti semlegesség elvét vallja.
- **A hátrányos megkülönböztetés tilalmának elve** - tanulóinkat a nevelés – oktatás során semmilyen módon nem hozzuk hátrányos helyzetbe, nem különböztetjük meg őket faji-etnikai származásuk, vallási, politikai nézeteik miatt. Elutasítjuk a társadalmi kirekesztettség minden formáját, valljuk az egyenlő bánásmód elvét. Mások érdekeinek sértése nélkül pozitív diszkriminációt is alkalmazunk
- **A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének-oktatásának elvei**
 - Iskolánkba a szakmai alapidokumentumban leírtak szerint fogadunk sajátos nevelési igényű tanulókat. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaikhoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint szervezzük meg:
 - A feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat biztosítunk, ahol erre szüksége van;
 - szükség esetén, a fogyatékossággal összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket állapítunk meg és kérünk számon;
 - szükség esetén a tanuló számára legmegfelelőbb alternatív kommunikációs módszereket és eszközöket beépítjük a nevelés, oktatás folyamatába;
 - esetükben elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékeljük.

4.2 Az iskolai nevelőmunka feladatai, céljai, értékei

4.2.1 Feladataink

- A nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadása, megőrzése,
- az egyetemes kultúra közvetítése,
- az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítése,
- a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése,
- az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése,
- a közjóra való törekvés megalapozása,
- a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése,
- gyerekeink képességeinek széles körű, személyre szóló, differenciált fejlesztése,
- az érzelmek megélésére, az értékek megóvására tanítás, a családi életre nevelés, az egészséges életmód kialakítása.

4.2.2 Céljaink, értékeink

- Felelős, hazafias, reális önismerettel és szilárd erkölcsi ítélőképességgel bíró felnőtt nevelése, aki megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában, törekszik a tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására, képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően, képes az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre, ismeri megérti a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat.
- A kultúra és az élővilág változatosságának megőrzése.
- Nemzeti kultúránk megismerése, a nemzettudat és a hazaszeretet megalapozása, továbbá az egyetemes emberi kultúra megismerése.
- Kiemelt célunk a fenntarthatóság iránti közös felelősségünkre a tanulóink figyelmének a felhívása.
- Értékálló tudás átadása.
- Együttműködés a szülőkkel, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása.

4.3 Az iskolai nevelő-oktató munka feladatai, eszközei, eljárásai, módszerei

4.3.1 Kulcskompetenciák

A tanulási területeken átívelő általános kompetenciák fejlesztése - melyek egyetlen tanulási területhez sem köthetők kizárólagosan, hanem változó mértékben és összetételben épülnek a megszerzett tudásra, fejlődnek a tanulási, tanítási folyamatban - az iskola minden évfolyamán kiemelt feladat.

- **A tanulás kompetenciái**
- **A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)**
- **A digitális kompetenciák**
- **A matematikai, gondolkodási kompetenciák**
- **A személyes és társas kapcsolati kompetenciák**
- **A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái**
- **Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák**

A tanulás kompetenciái

- Aktív tanulás - tevékenységek által
- Motiváció felkeltése és fenntartása különböző pedagógiai eszközök alkalmazásával
- Tanulás-módszertani osztályfőnöki órák, Hogyan tanulom a...? Kiegészítő tananyag használata. Tanulási szokások ellenőrzése.

- Kooperatív tanulási technikák, differenciálás, önálló munkák ösztönzése.
- Tanulmányi versenyek, pályázatok,
- Önismereti tréning - pszichológus bevonása
- Kooperatív technikák használata a szakórákon. Pályázatok, diákprojektek a DÖK bevonásával, életszerű tevékenységek támogatása. Erdei iskola, táborok, tanulmányi kirándulások, vizsga, versenyek

A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)

- Az alapszókincs, a funkcionális nyelvtan és stílusok, valamint a nyelvi funkciók biztos ismerete és alkalmazási képességének fejlesztése.
- A nyelv és a kommunikációs formák időhöz, földrajzi, társadalmi és kommunikációs környezethez való kötöttségének és változatosságának felismerése és megfelelő alkalmazásának képessége.
- Írásbeli információk, adatok és fogalmak keresése, gyűjtése és feldolgozása a tanulás során, a tudás szisztematikus rendszerezése. A fontos információk kiszűrése a szövegértés, beszéd, olvasás és írás során.
- Színterei, eszközei: az iskolai élet, a közösségi együttlét minden területe, kiterjed a szakórától kezdve a délutáni együttléteken, pályázatokon át a közösségi programokig.
- Módszerei: a szóbeli megnyilvánulás különböző tanórai és tanórán kívüli formái - vita, kiselőadás, kérdésfeltevés, hozzászólás, stb.

A digitális kompetenciák

- Számítógépes alkalmazások. Elektronikus média használat. Információkeresés.
- Az információs társadalom technológiáinak alkalmazására egyre több lehetőség van a mindennapi életben, így a tanulásban és a szabadidőben, a szükséges készségek a következők:
- elektronikus információk, adatok és fogalmak keresése, gyűjtése és feldolgozása (létrehozása, rendszerezése,
- a fontos és nem fontos, szubjektív és objektív, a valóságos és a virtuális közötti különbségtétel), valamint szisztematikus módon történő felhasználása;
- a megfelelő segédeszközök (prezentációk, grafikonok, táblázatok, térképek) használata összetett információk létrehozása, bemutatása vagy értelmezése céljából;
- internetes oldalak elérése és az azokon történő keresés, valamint internet alapú szolgáltatások, pl. vitafórumok és elektronikus levelezés használata;

- az ITT használata a kritikai gondolkodás, kreativitás és újítás szolgálatában, különböző kontextusokban otthon, a szabadidőben és a munkahelyen

A matematikai, gondolkodási kompetenciák:

- Matematika, természettudomány, idegen nyelv, technika és tervezés órák során.
- A mindennapi életben felmerülő problémák megközelítése és megoldása.
- A matematikai jelek és képletek használata, a matematika nyelvének dekódolása és értelmezése, valamint a matematika nyelve és a természetes nyelv közötti összefüggések felismerése. A matematika segítségével történő és a matematikáról szóló kommunikáció.
- Matematikai gondolkodás és érvelés, a matematikai gondolkodásmód elsajátítása: absztrakció és általánosítás, ha a kérdés megköveteli, matematikai modellezés, azaz (modellek elemzése és készítése) meglévő modellek használata és alkalmazása a feltett kérdés megválaszolásához.
- Matematikai feladatok, jelenségek és szituációk különféle leírásainak, ábrázolásainak megértése és alkalmazása (jelentés megfejtése, értelmezése és az ábrázolásmódok közötti különbségtétel), valamint a leírás - és ábrázolásmódok közötti választás és váltás az adott helyzet követelményeinek megfelelően.
- Pályázatok, versenyek Versenyfeladatos órák Emelt óraszámú
- Matematika oktatás. Korrepetálás. Kísérletezés. Szemléltetés. Projekt munkák.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák:

- A nemzeti kulturális identitás tudatosítása és megértése Európa és a világ többi részének kulturális identitásával való kölcsönhatásainak az ismeretében; a diverzitásból adódó nézőpontbeli különbségek felismerése és megértése, valamint a saját nézetek konstruktív módon történő kifejezése.
- Konstruktív kommunikáció különféle társadalmi helyzetekben (tolerancia mások nézeteivel és viselkedésével szemben; az egyéni és a kollektív felelősség tudatosítása).
- Osztályfőnöki-, etika hit és erkölcs tan- és szakórák. Sportrendezvények. Képviselői részvétel a DÖK-ben, osztályközösségben – egyéni célok megfogalmazása aktív részvétellel. Konfliktushelyzetek megoldása. Kölcsönös kapcsolatok, barátságok támogatása. Közösségi rendezvények. Idegen nyelvi projektek. Kapcsolattartás külföldi és hazai diákokkal, utazások, táborok. Külső intézményekben tett látogatások. Szociometriai vizsgálatok.

A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

- Művészi önkifejezés.
- Kulturális sokféleség megismerése.
- A tanulók tehetségének - irodalmi, zenei, képzőművészeti – felmérése, kibontakoztatása magyar nyelv és irodalom, ének-zene, vizuális kultúra, technika és tervezés tanórákon; szabadidős tevékenységek, szakkörök működtetése, lehetőség szerint bővítése, énekkar, az udvar rendben tartása, folyosók, tantermek tisztaságának óvása. Művészeti versenyeken, pályázatokon – a részvétel ösztönzése.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

- A rendelkezésre álló lehetőségek ismerete és az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek felismerése.
- A tervezés, szervezés, elemzés, kommunikáció, cselekvés, eredményekről való beszámolás, értékelés és dokumentáció készségei.
- Projektek kidolgozásához és végrehajtásához szükséges készségek.
- Az együttműködésre épülő, rugalmas csapatmunka. A személyes erősségek és gyengeségek felismerése.
- Az események elébe menő cselekvés és a változásokra való pozitív reagálás. A kockázatok felmérése és kellő idő- pontban és módon történő vállalása.
- Részvétel a témaheteken.
- Pályaorientációs nap.

4.3.2 Feladatok

Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok figyelembe vételével:

- Az Európai Emberi Jogok Egyezménye, a Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése (ENSZ Gyermekjogi Egyezmény 1989.)
- A környezettudatos magatartás kialakítása.
- A szabadidő tartalmas eltöltésére nevelés.
- A kommunikációs kultúra megteremtése és fejlesztése.
- A testi és lelki egészségre nevelés, hogy a gyermek teljes harmóniában élhessen saját magával és környezetével. Fontosnak tartjuk tanulóink önértékelésének és önbizalmának erősítését, az empátia fokozását és a másság elfogadását.
- A tanulás tanítása. Nagy hangsúlyt fektetünk a különböző tanulási technikák megismertetésére, amelyben a tanulók aktívan vesznek részt (pl. kooperatív

technikák alkalmazása az oktatásban; kompetencia alapú oktatás). Célunk, hogy gyermekeink megtanulják, megértsék és elfogadják, hogy a tudás értéknek számít.

- A gyermeki jellem fejlesztése, az egyéni és közösségi érdek érvényesítése és megbecsülése, az érzelmi élet gazdagítása.
- A természettudományos oktatás-nevelés, a műszaki életpályára való szocializáció és a környezeti nevelés terén a jelen kutatásainak aspektusai és a nem hagyományos oktatásszervezési módszerek megjelenésének az iskolában lehetőséget kell biztosítani.

4.4 Módszerek, eszközök

4.4.1 Aktív tanulás

- A kompetenciák fejlesztése, az ismeretek alkalmazása lehetőség szerint tanulási tevékenységekben történik.
- Kihasználjuk a differenciált egyéni és társas munka adta lehetőségeket.
- Segítjük a párban vagy csoportban végzett felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködésen alapuló tanulást.
- Lehetővé tesszük iskolán kívüli szakemberek bevonását a folyamatba, illetve kihasználjuk a külső helyszínek nyújtotta pedagógiai lehetőségeket. (könyvtár, múzeum, levéltár, színház, koncert)
- Felhasználjuk több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő témákat a problémák komplex módon történő vizsgálatához, témnapok, témahetek keretében.

4.4.2 Tanulóközpontúság

- Iskolánkban biztosítjuk tanulóinknak a képességeikhez mért, egyénre szabott tanulási lehetőségeket.
- A tanulási környezet igazodik a tanulók szükségleteihez: mozgatható padok, IKT eszközök, számítástechnikai terem, projektor, wifi hálózat támogatja a tevékenység alapú oktatást.
- Törekszünk az eltérő kulturális, nyelvi, valamint a különleges bánásmódot igénylő tanulók hátrányainak kiküszöbölésére.
- A sajátos nevelési igényű tanulóinknál szükség esetén biztosítjuk az egyéni haladási ütemet, az egyéni módszerek alkalmazását.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusok figyelembe veszik a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését.
- Egyéni szükségletek szerint egyéni rétegmunkát vagy az adaptált

szövegváltozatokat használjunk az ismeretközlésnél.

Az egyénre szabott tanulási lehetőségek megteremtéséhez szükséges feladataink

- a képességek megismerése,
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása,
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása,
- csoportmunka alkalmazása, mint a személyiség - és közösségfejlesztés kiemelt eszköze.

4.4.3 Tanulásközpontúság

- Együttműködünk más tantárgyakat tanító pedagógusokkal azért, hogy a tanulóknak lehetőségük legyen a tanórákon vagy a témahetek, tematikus hetek, projektnapok, témákhoz szervezett események, tanulmányi kirándulások, iskolai táborok alkalmával a tantárgyak szervezett, összefüggő, illetve kapcsolódó tartalmainak integrálására.
- A sikeres integráció céljából esetenként megvalósulhat a többségi pedagógus és a gyógypedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programja, a közös tanítás, valamint az e tevékenységet követő közös értékelés.
- Alsó tagozaton szükség esetén megvalósul a tanító és a fejlesztő pedagógus együttműködése a tanítási órákon, a tanulói hátrányok csökkentése, illetve a BTMN tanulók tanórai megsegítése céljából.

4.4.4 Differenciálás

- Párban vagy csoportban végzett kutatásalapú, felfedező, tevékeny és jól szervezett, együttműködő tanulási formákat alkalmazunk.
- A különleges bánásmódot igénylő tanulók esetében a tananyag feldolgozásánál a pedagógusok figyelembe veszik a tantárgyi tartalmaknak a tanulói sajátosságokhoz való illesztését.

4.5 Nevelő-oktató munkánk eredményességének kritériumai, sikerességi mutatóink

A nevelő-oktató munka szintjeit mérhetőségi mutatókra alapozva is értékeljük, és a következő mérések eredményeit vesszük figyelembe:

- Az, OH által végzett Országos Kompetencia Mérések
- Intézményi mérések
- Tanulmányi- és sportversenyeken elért kiemelkedő eredmények /területi, országos/.
- Tantárgyi, tanulmányi átlagot meghaladók, és a kiváló tanulmányi eredményeket

elérők magas száma, valamint a fejlesztésre szorulóak száma.

- Magatartás és szorgalom átlagok.
- Az iskolánkat hosszútávon választó tanulók száma.
- Tanulóink minél nagyobb számban érjenek el olyan eredményt a felvételikén, amellyel a 100 %-os középiskolai beiskolázási arányt eléri az iskola.

4.5.1 Az intézményi eredményekkel kapcsolatos elvárások

Az intézményi eredményekkel kapcsolatban az elvárások a partnerek szempontjából is fontosak.

- Az SzMV részéről: eredményes oktatómunka, sikeres felvételi a középiskolába.
- A fenntartó részéről: a vonatkozó törvények és rendeletek betartása szerinti működés.
- A többi partner részéről: az addigi jól kiépített partneri viszony további ápolása.

4.6 Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos nevelési feladatok

4.6.1 Erkölcsi nevelés

Céljaink:

- A diákok szabály -, feladat - és kötelességtudatának alakítása és erősítése.
- A társadalmi törvények, az elfogadott társadalmi normák megismertetése.
- Az értékek megítélése, tudatosítása.
- A különböző vélemények megismerésének elfogadása, a normakövetés fontosságának kialakítása, erősítése.

Tevékenységek

- Történelmi példák megismertetése. Az iskolai szabályok, a házirend közös megismerése, alakítása.
- Az osztály és a diákönkormányzati munka keretében a felelősi munka megismerése, rendszerének kialakítása, értékelése.
- Önálló feladatok vállalása.
- Pályázatokon, versenyeken való részvétel.
- Osztályfőnöki, etika/ hit és erkölcstan órákon a témához kapcsolódó irodalmi alkotások.

4.6.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Céljaink:

- Nemzet, Haza - helyünk a világban,
- Az azonosságtudat, a cselekvő hazaszeretet fontosságának alakítása.
- Egészséges lokálpatriotizmus, a lakóhely és a környék népi hagyományainak

megismerése.

- A nemzeti hagyományok, szimbólumok, ünnepek ismerete, tisztelete és ápolása.
- A szülőföld, a haza, a nemzet fogalmának ismerete és az ezekhez való kötődés igénye.
- A „hungarikum” fogalmának ismerete.
- A kisebbségek megismerése, tiszteletben tartása.
- Az európai kultúra értékeinek megismerés

Tevékenységek

- Irodalmi művek és dalok tanulása.
- Helyi történelmi emlékek megismerése.
- Régi diákok élete, népi kalendárium, népszokások ismerete.
- A nagyobb múzeumok meglátogatása,
- A magyar kultúra értékeit becsülő magatartás alakítása.
- Osztálykirándulások, a hazai tájak megismerése.
- Nemzeti ünnepeken való aktív részvétel.

4.6.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Céljaink:

- Érdeklődés a társadalom problémái iránt, felelősségvállalás.
- Alkotmányosság, törvényesség, demokrácia, érdekképviselés, érdekérvényesítés.
- Megismerkedés az alapvető emberi szabadság-és állampolgári jogokkal, kötelezettségekkel, a jogok érvényesítési lehetőségeivel.
- Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása, az emberek egyenlőségének elismerése, előítéletek feloldása.
- Felelősségvállalás a jövőért.
- A társadalomba való beilleszkedés képességének fejlesztése, kialakítása.

4.6.4 Szociális jártasság, kommunikatív és interaktív képességek fejlesztése.

- Kapcsolatteremtés, kapcsolattartás. Együttműködés a társakkal az iskolai életben.
- Segítségnyújtás, egymás iránti felelősségvállalás.
- Viselkedéskultúra, a társas magatartás szabályainak betartása.
- Konfliktusok kezelése, megoldása.

Tevékenységek

- A házirend és a DÖK szabályainak betartása. Részvétel a DÖK munkájában.
- Versenyek az osztályok között szabadidőben.
- Kötelességek és jogok ismerete osztályfőnöki órákon.

- Felkészülés a továbbtanulásra, 7. osztályban a tanév végi vizsgán, 8. osztályban előkészítők formájában.
- Mozgáskommunikáció kialakítása.
- Tételmondatok pozitív és negatív értékelése, disputa klub, döntési helyzetek létrehozása magyar nyelv és irodalom, történelem órákon.
- Viselkedés az ünnepélyeken, az iskolán kívüli alkalmakkor.
- Szerepjáték, bábozás a konfliktusok feloldásához, az agresszív viselkedés elkerülése etika, magyar nyelv és irodalom, osztályfőnöki órákon.

4.6.5 Önismeret és társas kultúra fejlesztése

Céljaink:

- **Önismeret** - önmagunk megismerése, elfogadása, tisztelete, az önmegfigyelő, önértékelő képesség fejlesztése, önkritika megerősítése, egészséges önbecsülésre törekvés, önbizalom, az önfejlesztés igénye, felelősség önmagunkért.
- Mások rólunk alkotott véleményének figyelembe vétele, harmóniára törekvés.
- Személyes kapcsolati kultúra.
- Családi kapcsolatok, összetartozás.
- Barátság, hűség, elfogadás, megértés.
- Lelki-testi szerelem, szexualitással kapcsolatos alapismeretek.

Tevékenységek

- Önismereti játékok az osztályfőnöki órán, feladatok megoldása önállóan.
- Szöveges és zenei művek előadása, fellépés a műsoros rendezvényeken.
- Életsorsok, életpályák bemutatása irodalmi és történelmi példák alapján.
- Osztályfőnöki óra - magatartás, szorgalom értékelése.
- Kudarcátírás, stresszoldás, győzni és veszíteni tudás képességének alakítása szituációs- és társasjátékokon, sportversenyeken
- Családrajzok készítése, megbeszélése
- Irodalmi példák a barátságról

4.6.6 Családi életre nevelés

Céljaink:

- Családi kapcsolatok, összetartozás, elfogadás, hűség értelmezése.
- Családi szerepek, feladatok megismerése. Családi munkamegosztás szükségessége.
- Nemi szerepek, biológiai funkciók, szexualitás.
- Családi élet és párkapcsolatok során előforduló súlyos problémahelyzetek felismerése és az ehhez megfelelő segítségkérés lehetőségeinek megismerése.

- A családtervezés pozitív és negatív lehetőségeinek feltérképezése.

Tevékenységek

- Családrajzok készítése, megbeszélése osztályfőnöki órákon.
- Szexuális felvilágosítás külső szakértők bevonásával (szexológusi tájékoztató, pszichológus bevonása).
- Családi ünnepek, hagyományok fontossága, az összetartozás érzésének erősítése.

4.6.7 Testi-lelki egészségre nevelés

Céljaink:

- Egészséges életmód, életrend kialakítása, erősítése - testünk, szervezetünk ismerete.
- A sport és a mozgás szerepének megismerése.
- A test tudatos karbantartása, edzettség, az ellenálló képesség fejlesztése,
- az egészséges táplálkozás, az étkezés kultúrájának elsajátítása.
- Higiénés szokások kialakítása, erősítése.
- Testi-lelki egészség egyensúlyának kialakítása, a lelki egészség megóvására való törekvés
- A káros szenvedélyek elleni védettség szükségességének megértése.
- A stressz okozta ártalmak ismerete, a civilizációs betegségek elleni védekezés.
- Hobbik kialakítása, mely segít a lelki egészség megőrzésében.
- A természeti környezet ismerete, védelme.

Tevékenységek

- A napközi és a tanulószobai foglalkozáson résztvevő osztályok szokásrendszerének megerősítése.
- Rendhagyó felvilágosító órák: testnevelés - biológia – egészségtan.
- Szakemberek meghívása, felvilágosító előadások, életvezetési ismeretek, egészséges életmódot népszerűsítő foglalkozások.
- A segítségkérés képességének alakítása konfliktus és krízis helyzetekben.
- Kirándulások, erdei iskola szervezése, faliújság szerkesztése.

4.6.8 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Céljaink:

- A baráti kapcsolatok, az összetartozás jelentőségének beláttatása.
- A kölcsönös egymásra utaltság szerepének elfogadása, megértése, fontossága.
- A másik fél tisztelete, felelősségvállalás másokért, a társakért, a rászorultakért.
- A fogyatékkal élő embereken való segítség, a velük való együttélés, másságuk

megismerése, a segítő helyzetek felismerése.

Tevékenységek

- Osztályfőnöki órákon: szociometria felhasználása.
- Irodalmi példák a barátságról, a beteg, fogyatékkal élő emberekről magyar nyelv és irodalom, osztályfőnöki órákon.
- Külső szakemberek tájékoztatója osztályfőnöki órákon, szabadidős foglalkozások keretében.
- A fogyatékkal élő osztálytársak segítése.

4.6.9 Fenntarthatóság, környezettudatosság

Céljaink:

- Környezetvédelem - ismerjék meg a környezet harmonikus és környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokásokat.
- A természetes és a mesterséges környezet megismerése.
- Az iskola külső és belső környezetének alakítása tudatos környezeti és környezetvédelmi szempontokat is figyelembe véve.
- A természeti környezet, az ökológiai egyensúly védelme.
- A klímaváltozással kapcsolatos kérdések alapszintű ismerete.
- A környezetbarát anyagok, újrahasznosított anyagok és a környezetbarát módok megismerése.
- Madarak és fák napjának megszervezése.
- Megemlékezés a Föld napjáról.
- Minden tantárgyba beillesztett környezeti nevelés. Nem leigázni, hanem megismerni, alkalmazni, megóvni a természetet- szemlélet kialakítása.
- Fogyasztóvédelem - meg kell ismertetni a tanulókkal a piac, a marketing és a reklám szerepét, alkalmassá téve őket az eligazodásra; Hangsúlyozni kell a minőség és a biztonság szerepét a fogyasztás során, valamint a gazdaságosságot és a takarékoságot, a fogyasztói kultúra, valamint a kritikus fogyasztói magatartás kialakítása és fejlesztése.

Tevékenységek

- Takarékoskodás energiával, nyersanyagokkal, vízzel, papírral, stb. Ismeretterjesztő filmek és könyvek közös feldolgozása, környezetvédő technológiák, újrahasznosított és természetes anyagok megismerése, alkalmazása és terjesztése.
- Tapasztalatszerzés, vizsgálódások a természetben. Gyűjtőmunka, kirándulások. Erdei iskola, Zöld napok, terepgyakorlatok, környezetvédelmi akciók, jeles napok

programjai, témanapok, pályázatok, versenyek.

- Magyar óra: reklámnnyelv, e-reklám kommunikációs csapdái-gyűjtőmunka.
- Biológia óra: háztartástan: táplálék-kiegészítők, egészséges táplálkozás-ételkészítés
- Történelem óra: EU fogyasztói jogok, fogyasztástörténet és fogyasztóvédelem kiselőadások.
- Kémia óra: élelmiszerbiztonság, élelmiszeradalékok, vegyszermaradványok, háztartási vegyszerek, kozmetikumok célszerű és tudatos használata-gyűjtőmunka.
- Osztályfőnöki óra: a tanulók fogyasztói szokásait, tapasztalatait felhasználva egymással való vita, érvelés, meggyőzés Technika és tervezés: Közlekedési helyzetek megoldása. Szituációs és szerepjáték.

4.6.10 Pályaorientáció

Céljaink:

- Pályaismeret, pályaorientáció.
- A saját érdeklődési kör, adottságok felismerése, célok és jövőkép kitűzése.
- Különbségtétel a saját elképzelés és a társak által befolyásolt elképzelések között.
- Az élethosszig tartó tanulás fontosságának megértetése.
- Kötelességtudat, szorgalom, kitartás, céltudatosság alakítása.
- Takarékoskodás, jó munkaszervezés. Rendszeresség, módszeresség, alaposág, pontosság a munkában. Figyelem, monotonia-tűrés.
- A munka értékteremtő jellege, saját és mások munkájának értékelése, megbecsülése.

Tevékenységek

- Osztályfőnöki órák.
- Középiskolai nyílt napokon való részvétel.
- A pozitív, értékteremtő munkára való nevelés minden tantárgyon keresztül.
- Pályaorientációs projektnap szervezése.

4.6.11 Gazdasági és pénzügyi nevelés

Céljaink:

- Tudás-elemek a gazdálkodás és a pénz világáról.
- Megismerkedés az unió közös fizetési eszközével.
- Tudatos fogyasztókká nevelés.
- Matematikai ismeretek alkalmazása a pénzügyekkel kapcsolatban.
- A döntésekkel járó kockázatok, hasznok vagy költségek megismertetése.

Tevékenységek

- Családi költségvetés készítése a háztartástan órán.
- Pénztörténeti és pénzügyi ismeretek matematika, történelem, osztályfőnöki és földrajz órákon.
- Pénzügyi tudatosságra nevelés szakkörön, illetve a Pénzhéten való részvétellel.

4.6.12 Médiatudatosságra nevelés

Céljaink:

- A világháló tudatos használata kulcsszavak használatával.
- A videojátékok mértékletes használatának beláttatása.
- A közösségi oldalak előnyeinek és veszélyeinek ismerete.
- A médiatartalmakkal szembeni kritikai érzék kialakítása.

Tevékenységek

- Digitális kultúra tanórákon illetve szakkörön, a biztonságos internet használatának, a netikettnek a kialakítása.
- Gyűjtőmunka a témában.
- Osztályfőnöki órákon: külső szakértők bevonása a felvilágosításhoz. Lehetőség szerint a tanulókhoz közel álló youtuberek, influencerek meghívása.
- Szülők és pedagógusok számára tájékoztató előadások, képzések szervezése.

4.6.13 A tanulás tanítása

Céljaink:

- A diákok motivációjának fejlesztése.
- Felkészülés a pályaválasztásra.
- Az egyéni teljesítőképesség fejlesztése.
- A tanuláshoz szükséges külső feltételek megismerése, alkalmazása.
- Tanulási szokások, rendszeresség kialakítása.
- Koncentrálókéesség fejlesztése.
- Önismeret, önkritika fejlesztése.
- Saját tanulási stílus kialakítása.
- Az emlékezet, a hosszú távú memória fejlesztése.
- Lényegkiemelés, logikus gondolkodás, ok-okozati viszonyok felismerése.
- Ellentétek, párhuzamok meglátása.
- Következtetések, több forrásból szerzett ismeretek.
- Törekvés a kritikus gondolkodásra.
- Az alapkészségek fejlesztése.

- Az írásbeli munkák elkészítése.
- Olvasottság. Szókincsfejlesztés.
- A tudás értékesíthetősége.
- Információszerzés, az információkezelés jogi és etikai szabályainak megismertetése.
- Kritikus szemlélet, tárgyilagosság, problémaérzékenység, nyitottság.
- Önálló gondolkodás, kreativitás.
- Szóbeli és írásbeli kifejezőképesség fejlesztése.
- Művészi alkotások megismerése és létrehozása síkban és térben való ábrázoló képesség fejlesztése.
- Matematikai és természettudományos ismeretek, idegen nyelvek tanulása, gyakorlati alkalmazása.
- A számítógép, a világháló megbízható kezelése.
- Hír és kommentár, tény és vélemény közti különbség észlelése.
- A kérdéskultúra fejlődésnek lehetősége.
- Részvétel az iskolai pályázatok témaköreiben.

Tevékenységek

- Pályaválasztási osztályfőnöki órák, a középiskolák nyílt napjainak látogatása.
- Az önálló tanulás technikájának elsajátítása az egész napos nevelés során.
- Az önellenőrzés képességének kialakítása - memória-játékok, szövegmemoriterek által.
- A permanens ismétlés segítő szerepe.
- Szövegértelmezés, helyzetelemzés, folyamatok vizsgálata, vázlatírás.
- Grafikonok, diagramok készítése, rendszerezése táblázatban.
- Különböző forrásokból szerzett ismeretek összevetése.
- Véleménynyilvánítás, a gondolatok érvekkel való alátámasztása.
- Rendezett külalakra való törekvés, a tanult helyesírási szabályok alkalmazása.
- Az olvasottak vizuális megjelenítése, beleéléses gyakorlatok, kiselőadások, szituációs játékok, jelenetek rögtönzés.
- Magyar és idegen nyelvű értelmező szótárak használata, szóbeli és írásbeli fogalmazások, szinonimák használata, önálló vélemények megfogalmazása és a kérdéskultúra fejlesztése.
- A tantárgyak szerinti szaknyelv használata.
- Térképhasználat, könyvtárhasználat.

4.7 A teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az egészségfejlesztés, az önsegítés feladatait, módszereit. Minden törekvésünk abba az irányba kell, hogy mutasson, hogy mindezt az általános műveltség részévé tegyük. Nevelési stratégiánk pedig tudatosan létrehozott készségfejlesztő lehetőségek összessége, amellyel az egyén viselkedése az előre meghatározott cél irányába elmozdítható. A tanévben történt egészségfejlesztési tevékenységről, az elért eredményekről az osztályfőnökök és a gyermekvédelmi feladatokat koordináló pedagógus év végén, az osztályfőnöki/gyermekvédelmi beszámolóikban számolnak be a tantestület és az intézményvezetés felé. A fizikai fitsségi mérések iskolai adatai alapján az iskola testnevelés tantárgyat tanító pedagógusai tanévenként javaslatot tehetnek a nevelőtestület részére a pedagógiai program részét képező iskolai egészségfejlesztési program módosítására

4.7.1 Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos alapelvek

- A szellemi, a testi és a lelki nevelést egyformán fontosnak kell tekinteni.
- Az iskola minden tevékenységével szolgálja a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését.
- Az egészségügyi kultúra váljon az általános műveltség szerves részévé.
- Váljon egyértelművé, hogy az egészség segíti a tanulókat céljaik megvalósításában, igényeik nagyobb fokú kielégítésében, a környezethez való alkalmazkodásukban, valamint a teljesítményük növelésében.
- Iskolai tanulmányaik eredményeként tanulóink:
- Legyenek képesek életmódjukra vonatkozóan helyes döntéseket hozni, egészséges életvitelt kialakítani, mert az egészség nélkülözhetetlen eszköze, a kiegyensúlyozott, boldog és sikeres életnek,
- ismerjék fel a környezet, a viselkedés, az életmód és az egészségi állapotok okozati összefüggéseit,
- rendelkezzenek elegendő tudással és ismerettel, hogy képesek legyenek ne csak maguk, de esetleg mások egészségének és életének védelmére is,
- fejlődjön a beteg, sérült és fogyatékos embertársaik iránti elfogadó és segítőkész magatartásuk, életkoruknak megfelelően ismerjék az emberi szervezetet veszélyeztető anyagok szervezetre gyakorolt hatását, a betegségek, sérülések elkerülését az egészség megőrzését!

4.7.2 Az egészségfejlesztés területei

Az egészséget veszélyeztető tényezők feltárása iskolán és családon belül:

- A baleset-megelőzés szabályainak megismertetése, veszélyeztető okok megszüntetése. A szociális hátrányok ellensúlyozása, kompenzációja. Jelzőrendszer működtetése.

Testünk, szervezetünk ismerete

- Rendhagyó, felvilágosító órák: testnevelés, biológia, környezetismeret, természettudomány órákon.

A sport és a mozgás szerepe

- Sportkörök szervezése, részvétel sportversenyeken, sportnap megszervezése.
- A test tudatos karbantartása, edzettség, az ellenálló képesség fejlesztése, a fizikai állapot javítása.
- Szakemberek meghívása, felvilágosító előadások, életvezetési ismeretek, egészséges életmódot népszerűsítő foglalkozások. Fejlesztés a NETFIT mérések eredményei alapján. Kirándulások, túrák szervezése.
- Együttműködés dr Kádár Ferenc gyermekorvossal az egészségkultúra kialakításában iskolai sportnapon, egészségnapon.

Az egészséges táplálkozás, az étkezés kultúrája

- Részvétel az Iskolagyümölcs programban.
- Dietetikus meghívása a sportnapra, kapcsolattartás a konyhavezetővel, gyakorlati feladatok megvalósítása háztartástan órán.

Higiénés szokások kialakítása, erősítése

- A tanulócsoporthoz szokásrendszerének megerősítése, alsóban játékos foglalkozások, felsőben beszélgetés osztályfőnöki, etika/ hit és erkölcsstan, biológia órákon.
- Kiemelt fontosságú a helyes kézmosás szabályainak folyamatos gyakorlása, ellenőrzése. A tüsszentés, köhögés, helyes szabályinak elsajátítása.
- Vírusölő folyadékok használata iskolába be- és kilépéskor és alkalomszerűen.

Testi - lelki egészség egyensúly

- A lelki egészség megóvására törekvés.
- Beszélgetés osztályfőnöki és etika órákon, szituációs játékok, drámajátékok.

A káros szenvedélyek elleni védelem

- Rendhagyó, felvilágosító órák, külső előadók részvételével.

A stressz okozta ártalmak ismerete, a civilizációs betegségek elleni védekezés

- Hobbik kialakítása, mely segít a lelki egészség megőrzésében.
- Stressz oldó technikák bemutatása.

A természeti környezet ismerete és védelme

- A környezetvédelem és egészség összefüggéseinek feltárása.
- Szelektív hulladékgyűjtés megvalósítása. Jeles napok megünneplése, azok jelentőségének tudatosítása.

Prevenció az iskolában - alkohol, drog, dohányzás

- Rizikócsoporthoz tartozó tanulók kiszűrése.
- Peremhelyzetű viselkedési problémákkal küzdő, iskolai kudarcoknak kitett tanulók figyelemmel kísérése.
- Megelőzés iskolai lehetőségeinek kihasználása.
- Személyre szóló odafigyelés, csoportos megbeszélések, a pozitív önértékelés, az önelfogadás segítése. Bünmegelőzési ismeretek átadása.
- Szituációs játékok, viselkedéstréningek, mérlegelési, döntési, visszautasítási technikák tanítása az osztályfőnöki órákon Rendőroktatók meghívása.
- A drogokkal szembeni negatív attitűd kialakítása.
- A drogfogyasztás jogi, biológiai, pszichológiai következményeinek ismertetése.
 - „Az elsősegély azonnali beavatkozás, amelyet a sérült kap sérülése vagy hirtelen egészségkárosodása miatt a mentők, orvosok vagy más szakember megérkezése előtt.”

4.7.3 Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az elsősegély azonnali beavatkozás, amelyet a sérült kap sérülése vagy hirtelen egészségkárosodása miatt a mentők, orvosok vagy más szakember megérkezése előtt.

A tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat;
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtásalapismereteit;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében – foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében

- Egészségnapon, illetve szakmák napján mentős illetve orvos, doktor meghívása és együttműködésünket erősítve az elsősegélynyújtási alapokat bemutatják a gyerekeknek, illetve a pedagógusoknak;
- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel;
- tanulóink bekapcsolódnak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos iskolán kívüli vetélkedőkbe.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

Elsősegély-nyújtási alapismeretek beépítése a tantárgyakba:

Biológia

- rovarcsípések
- légúti akadály
- artériás és ütőeres vérzés
- komplex újraélesztés

Kémia

- mérgezések
- vegyszer okozta sérülések
- savmarás
- égési sérülések
- forrázás
- szénmonoxid mérgezés

Fizika

- égési sérülések

- forrázás

Testnevelés

- esések
- ficam
- törés

Technika és tervezés

- vágási sérülések
- égési sérülések
- forrázás

Digitális kultúra

- áramütés

Alsó tagozat

- A segélyhívó számok ismerete (104-mentők, 105-tűzoltóság, 107-rendőrség, 112-segélyhívószám).
- A pontos adatok megadása telefonon keresztül.
- A helyes protokoll megtanítása.

A felső tagozaton az osztályfőnöki és etika órákon feldolgozott elsősegély-nyújtási ismeretek:

- Teendők közlekedési baleset esetén.
- Segítségnyújtás balesetknél.
- A mentők hívásának helyes módja.
- Az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele félévente egy alkalommal.

4.7.4 Az egészségnevelés színterei

Tanítási órákon:

Az osztályfőnöki munkaterv az életkorhoz és a fejlettségi szinthez alkalmazkodva kiemelten is tartalmazza az egészségmegőrzést, a balesetek elkerülésének témáját, a közlekedés szabályait. Munkánkhoz rendhagyó osztályfőnöki órák keretében segítséget kérünk és kapunk szakemberektől. Védőnő, orvos, pszichológus, gyermekvédelmi felelős, rendőr segíti prevenciós, illetve felvilágosító munkánkat. Évente legalább 10 osztályfőnöki órán foglalkozunk egészségneveléssel. Az osztályfőnöki órákon az életből vett helyzetek elemzésével, szituációs játékokkal, szemléltetéssel, vizsgáló és mérőműszerekkel tesszük hatékonyabbá nevelőmunkánkat.

Tanórán kívül:

A tanórán kívüli pedagógiai munka során, napköziben, tanulószobán, szakkörökön, klubdelutánokon, óráközi szünetekben, másrészt az iskolán kívüli, szabadidőben megvalósuló programok során, pl. kirándulások, túrák, táborok, erdei iskola, iskolai sportnap, diákönkormányzati nap és egészségnap

4.7.5 Az ismeretek elsajátíttatásának szinterei

Osztályfőnöki órán:

- Tanév elején általános tájékoztatás keretében ismerkednek a tanulók a balesetek megelőzésével, teendőikkel baleset esetén, valamint a katasztrófavédelem alapszintű tudnivalóival.
- Részletes és szakirányú balesetvédelmi oktatásban részesülnek az első órán, minden, esetlegesen bekövetkezett baleset után is.

Kémia és fizika órákon:

- Első órán a vegyi anyagok, tanulókísérleti eszközök veszélyeire hívja fel a szaktanár a figyelmet.
- Tanulókísérletek előtt az adott területre vonatkozó szabályokat, valamint kisebb baleset ellátására vonatkozó szabályokat ismerik meg.

Digitális kultúra órán:

- Első órán a szaktanterem használatának szabályait és az elektromos áram élettani hatásait ismerik meg. Tájékoztatást kapnak arról, hogy mi a tanulók feladata áramütéses baleset esetén.

Technika és tervezés órán:

- Első órán a tanulók megismerik a szaktanterem rendjét, feladataikat a balesetek megelőzése érdekében, teendőiket baleset esetén.
- Valamennyi új szerszám használatakor tájékoztatást kapnak annak veszélyeiről, a balesetek elkerülése érdekében.

Biológia órán:

- A Nemzeti Alaptanterv 7. és 8. évfolyamon alapfokú elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítását írja elő.
- Az iskolán kívüli programokat mindig megelőzi a balesetek elkerülése érdekében betartandó szabályok ismertetése. A balesetvédelmi oktatás jelen van az iskolai élet minden területén és a tanév minden időszakában.

4.8 Környezeti nevelési program

4.8.1 A környezeti neveléssel kapcsolatos alapelvek

Az ökológiai kultúra egyik lényeges eleme az élet varázsának elfogadtatása. Az élet a legfőbb

érték. Megismételhetetlen, egyedi, változatos és csodálatos. Rácsodálkozni – Megismerni – Megszeretni – Megvédeni. Iskolánkban az átfogó személyiségfejlődést szolgáló, holisztikus szemléletű pedagógiát helyezzük előtérbe munkánk során. A holisztikus szemléletű oktatás a teljes személyiség fejlesztésével foglalkozik: elme-, test-, lélekfejlődés.

Törekszünk arra, hogy tanítványainkkal megszerettessük természeti környezetünket, megértessük és elsajátíttassuk, minden élet tiszteletét, valamint érzékennyé tegyük őket természeti környezetünk állapota iránt.

Tanulóinkat képessé tesszük:

- A környezet sajátosságainak, minőségi változásainak megismerésére és elemi szintű értékelésére.
- A környezet természeti és ember alkotta értékeinek felismerésére és megőrzésére.
- A környezettel kapcsolatos felelős magatartásra, állampolgári kötelességeik vállalására és jogaik gyakorlására.
- Iskolánkban olyan környezetet teremtünk, ahol öröm tanulni és dolgozni. Tisztában vagyunk azzal és tudatosan éljük meg, hogy a környezeti nevelés terén, csak úgy, mint a nevelés bármely területén, az iskolában az első számú mintaadók a pedagógusok, ill. a teljes dolgozói kör.

4.8.2 Jövőkép

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy tanítványaink **környezettudatos állampolgárokká váljanak**. A környezeti nevelés, a globális nevelés, a fenntarthatóságra nevelés alapelvei közül az alábbiakat kiemelten kezeljük:

- Az élhető Föld megőrzése.
- Az élet tisztelete.
- Környezettudatosság.
- Ésszerű gazdálkodás, takarékoskodás az anyagokkal, eszközökkel, az idővel.
- A kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések megismerése és megértése.
- Alapvető emberi szükségletek tiszteletben tartása, ugyanakkor a mértékletesség elvének érvényesítése.
- A megelőzés elvének, fontosságának érvényesítése.
- Biológiai és társadalmi sokféleség megismerése, elfogadása.

4.8.3 Céljaink

Szemléletformálás diákjainkban az iskolában, s rajtuk keresztül az otthoni mindennapi életben. Körülményeinkhez mérten a fenntartható életvitel gyakorlati tanulása a nagyvárosi környezetben. Igyekszünk tanítványainkban kialakítani és megerősíteni a környezettudatos

magatartást és életvitelt, a személyes felelősségen alapuló, környezetkímélő, takarékos magatartást és életvitelt, a környezet értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát, a természeti - és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését, a rendszemléletet, a globális összefüggések megértésének elemi szintű tudományos megalapozottságát, az egészséges életmód igényét, és elsajátíttatni az ehhez vezető technikákat, módszereket.

4.8.4 Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Mind az emberiségnek, és minden egyes embernek nagy a felelőssége. A természeti, társadalmi, technikai problémákra érzékeny, aktív, kreatív módon változtatni képes embereket kell nevelnünk. Belvárosi iskolánkban kiemelten fontos feladatunknak érezzük, hogy a diákok szemléletén alakítsunk, környezet- és természetszeretetüket formáljuk, megszilárdítsuk. Feladatunk a közvetlen, iskolán belüli környezet közös, együttműködéseken alapuló (tanár-diák -szülő), életközponitú alakítása, szépítése. Munkánk az iskolai élet minden területére kiterjed. Minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon törekszünk arra, hogy diákjaink ne elszigetelt ismereteket szerezzenek, hanem egységes egészként lássák a természetet s benne az embert. Diákjainkat megtaníttjuk arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, és kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak majd a gyerekek tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőtteké.

4.8.5 A környezeti nevelés színterei

Tanórán

Hagyományos tanórai szervezésben

A tanórákon az adott témákhoz hozzárendeljük a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat.

A diákok számára kiemelt szerepe van a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozásoknak. Fontos szerepet kap az a tevékenykedtetés, az önálló ismeretszerzés, az audiovizuális és informatikai eszközök használata is. Nagy szerepe van a tapasztalatok utáni elemzésének, a következtetések levonásának. Fontosak a közvetlen iskolai környezet megfigyelései, az adatok gyűjtése, a mérések.

Alsó tagozaton cél a természet érzelmi alapú megközelítése: „Amit szeretek azt védem, de azt tudom szeretni, amit ismerek.” Fontos, hogy a gyerekek pozitív élményeken keresztül ismerjék meg a természeti környezetüket és ez alapján alakuljon ki bennük az óvó szemléletmód. Iskolánkban első osztálytól tanítjuk a környezetismeret tantárgyat önállóan nemcsak a többi tantárgyba integrálva.

Felső tagozaton már fontos, hogy a gyerekek tudják, hogy a tetteinknek következményei

vannak. Érezzék, a megismeréssel szerezhető tudás elkerülhetetlen a környezettel való kapcsolat során. A természet rendszerének összefüggéseiben lássák meg az egymásra utaltság, a felelősség, a természet hatalmának a jelentőségét.

5. 6. osztályban emelt óraszámban +1 órában tanulhatják érdeklődő tanulóink a természettudomány tantárgyat.

Nem hagyományos tanórai szervezésben és tanórán kívül:

- Érzékenyítő foglalkozások,
- projekt - napok, ill. – hetek,
- terepi gyakorlatok,
- tanulmányi séták,
- kirándulások,
- drámajátékok,
- jeles napok.
- Herman nap és Herman pályázat, mint saját, hagyományos iskolai környezeti nevelési projektünk, ahol a feldolgozásra kerülő témák konkrét, a gyermekek számára élményszerűen megélhető környezeti nevelési helyzetek, problémák, vagy éppen pozitív megoldások köré csoportosulnak, melynek keretében sokféle módszerrel, technikával, megközelítési szemponttal ismertetjük meg tanulóinkat.
- Hagyományaink, ünnepek és jeles napok megünneplése, feldolgozása. (Pl. Népmese napja, Szakmák napja, Állatok világnapja, Madarak- és fák napja, a Zene világnapja, Víz világnapja, Föld napja, stb.)
- Tematikus látogatások: múzeumok, állatkert, szennyvíztisztító, hulladékégető, nemzeti parkok, stb.,
- Kulcsszerepe van a napközinek, tanulószobának ahol további lehetőség van a helyes, követendő környezettudatos magatartásminták, szokások elsajátíttatására és elmélyítésére. A napközi fontos és hatékony színtere a környezettudatos szemléletformálásnak. Táguló körben haladva iskolánk belső, majd szűkebb külső, végül tágabb természeti- és épített környezetét igyekszünk megismertetni és megszerettetni tanulóinkkal.
- Lehetőségeink szerint, részben részt veszünk környezetvédelemmel kapcsolatos, környezetismereti versenyeken, akciókon, pályázatokon. Részben mi magunk is szervezünk ilyeneket.
- A szelektív hulladékgyűjtés, papírgyűjtés, a kulturált szemétkelés elsajátíttatása, a hulladékképződés lehetőség szerinti minimalizálása is a környezeti nevelés célját

szolgálja tanórán kívül.

Törekszünk a belső- és külső tudásmegosztásra az aktív szemléletformálás érdekében. A tantestületen belül konzultációkkal, hospitálásokkal, tapasztalatcserékkel, összefogásokkal, belső továbbképzéssel. Itt alkalom nyílik problémáink, hibáink mélyebb megismerésére és hathatós kezelésére.

A külső tudásmegosztás terén: Iskolanyitogató programjainkon, valamint bemutató foglalkozásainkon ízelítőt adunk a hozzánk látogató leendő elsősöknek, hozzátartozóiknak, valamint a szakmabeli kollégáinknak az iskolánkban folyó jól bevált gyakorlatainkból, alkalmazott módszereinkből, tudástárunkból.

A hozzánk érkező partnerek, látogatók nem csak tapasztalatokat szerezhetnek a nálunk folyó környezeti nevelés eredményeiről és nehézségeiről, hanem várjuk, elvárjuk tőlük az e téren működő szokásaink, szabályaink tiszteletben tartását is.

4.9 A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok intézményünk oktatási tevékenysége mellett az egyik legfontosabb célját, a társadalmi életre történő nevelés részét képezik. A szűkebb és tágabb környezet megbecsülésének kialakítása, annak tudatosítása, hogy ezek megvédése mindannyiunk közös érdeke, kiemelt feladatunk. Elkötelezetten védjük a természetet, és minden egyes program, rendezvény szervezése során a fenntarthatóság elsőrendű kritérium. Ez kiterjed a dekorációk elkészítésére, a propaganda során alkalmazott eszközökre is.

4.9.1 Közösségfejlesztés feladatai, lehetőségei.

Közös élményszerzés közösségen belül (az anyagi lehetőségek figyelembevételével):

Iskolai - és osztályprogramok keretében:

- rendezvények (Farsang, klubdélután),
- tanulmányi- és sportversenyek,
- vetélkedők,
- iskolanap (Herman nap, DÖK - és egészségnap
- ünnepek, jeles napok

Iskolán kívüli programok keretében:

- kirándulások,
- projekt napok,
- erdei iskola, (a nevelőtestület döntése alapján)
- nyári táborok,

- sítábor,
- színház-, mozi-, múzeumlátogatások.
- Lázár Ervin Program.
- Pályaorientációs projektnap.

Az ünnepségek átélését segítő tanulói aktivitás támogatása, részvételi lehetőség biztosítása az előkészítésben és lebonyolításban: tanulói rendezvénytervek, műsorkészítés, gyűjtőmunka, dekoráció, az életkoruknak megfelelő szintű feladatok felkínálása.

4.9.2 Konfliktuskezelés

A kommunikációs kultúra erősítésével a konfliktushelyzetek nyertes-nyertes módon való megoldási módjának megismertetése, alkalmazása.

Pozitív tanári minta adásával, az osztályfőnöki és tanítási órák, szünetek, rendezvények kínálta helyzeteket kihasználva, arra neveljük tanulóinkat, hogy saját véleményüket, érveiket és ellenérveiket képesek legyenek kulturáltan közvetíteni mások felé.

A nemzetközi kapcsolatok ápolása, mely nyitottá teszi a gyermekeket, növeli a tolerancia képességet, elősegíti az egyetemes emberi kultúra értékeinek megismerését, szélesíti a látásmódot. (Kapcsolattartás a tanult idegen nyelvek használatával.)

4.9.3 A közösségfejlesztés színterei

Iskolai közösségek:

Diákközösségek

- osztályközösségek,
- diákönkormányzat,
- énekkar,
- sportkör,
- napközis csoportok,
- tanulószobai csoportok,
- szakkörök.

Pedagógus közösségek

- osztályfőnökök közössége,
- egy osztályban tanító pedagógusok közössége,

Szakmai munkaközösségek

- Iskolánkban 5 munkaközösség működik.
- A kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztésére alakuló szakmai közösségek

Szülői közösségek

- osztályok szülői közösségei,

- az iskolai szülői szervezet tagjai,

Az iskolai közösségek együttműködése a célok és feladatok mentén, a közös programokon, megbeszéléseken, tájékoztatók keretében valósul meg.

Osztályok, csoportok

Az **osztályközösségek** közös programjai (kirándulások, mozi, színház, múzeumlátogatások, erdei iskola, nyári táborozások) hozzájárulnak a közösség fejlesztéséhez. A gyerekek közösségi értékrendjének alakítását és egyéni személyiségfejlődésüket biztosítják:

- a diákönkormányzat működéséből való feladatvállalás,
- mások ötleteinek elfogadása után, egyetértve azzal közösen dolgozni,
- az osztályból kiindult ötletek képviselése, iskolai szintű megvalósítása,
- a munkavégzés során az osztály személyiségeinek értékelése elismerése;

A diákönkormányzat

A törvényben meghatározott keretek és jogosítványok alapján, önállóan, pedagógus segítő irányításával működik. A DÖK dönt saját működéséről, programjáról, szervezeti felépítéséről, véleményt nyilváníthat és javaslatot tehet minden iskolai élettel kapcsolatos, tanulókat érintő kérdésben. Ellátja a diákok érdekképviselését. Sajátos tevékenységrendszerével jelentős közreműködést vállal az iskolai feladatok megvalósításában, programkínálatával segíti a közösséggé szerveződés folyamatát és a tevékeny közösségi életet. Az iskola termeit, a szükséges felszereléseket rendezvényei szervezéséhez, lebonyolításához ingyenesen használja.

4.10 A tanulók részvételi joga az intézményi döntési folyamatokban

4.10.1 A diákönkormányzat működése

A tanulók, a tanulók érdekeinek képviselésére diákönkormányzatot hoznak létre. A DÖK működését, irányítását felnőtt pedagógus segíti, támogatja. A DÖK működését az intézmény segíti az iskola eszközeinek, termeinek ingyenes használatának biztosításával. A DÖK tagjai lehetnek az iskolával tanulói jogviszonyban álló, a diákmozgalomhoz egyénileg, vagy csoportosan csatlakozó tanulók. Az iskolai diákönkormányzat tevékenységét saját szervezeti és működési szabályzata szerint folytatja. A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. A diákönkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

4.10.2 A diákönkormányzat jogosultságai

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,

- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről. A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
- az ifjúságpolitikai célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor,
- a házirend elfogadása előtt,
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához, (Ötleteikkel és szervező munkával segítik az iskolai szabadidős programok valamint a nevezetes napok lebonyolítását. Részt vesznek illetve szervezői minden rendezvénynek.
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben

4.11 Iskolai könyvtár

Az **iskolai könyvtár** a tanulást támogató kutató és gyűjtőmunka, páros és csoportszintű önálló projektekre való felkészülés fontos színtere, valamint a könyvtárban eltöltött órák közös élménye hozzájárul a tanulók közösségének fejlődéséhez is.

A délutáni nevelés színterei: a szabadidős és a tanórára való felkészülés foglalkozásai, a napközi, a tanulószoba, a szakkörök az énekkarok, szerves részei az iskolai életnek, ahol elsősorban nevelési feladatok hárulnak a nevelőkre:

- a tanulók aktív részvételével a nyugodt tanuláshoz és a szabadidő változatos eltöltéséhez szükséges feltételek biztosítása,
- fontos közösségformáló ereje van az elvégzett munka értékelésének,
- az együttélés alapvető szokásainak gyakorlása: étkezés, tanulás, játék egymást segítő, kooperatív tanulás, közös munka, kézműves foglalkozások,
- a szabadidő hasznos megszervezése révén, választható tevékenységek során lehetővé válják a gyerekek sokoldalú fejlődése (kirándulások, mozi-, színház-, múzeumlátogatások);

4.12 Iskolánk hagyományai

- Herman nap hagyományos programja:
 - műsor,
 - környezetvédelemhez kapcsolódó előadások,
 - Herman-pályázat eredményhirdetése, díjazása,

- Herman műsoros rendezvény (RaM-ban)
- Karácsonyi koncert (Zeneiskolában)
- Jeles napok rendezvényei
- Zöldnapi programok
- Különböző iskolai és kerületi versenyek megrendezése
- Erdei iskolai programok 1-8. évfolyamon
- Farsang
- Anyák napja
- Csibeavató
- Nyári táborok

4.13 A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei

kapcsolattartásának formái

4.13.1 Kapcsolattartás a szülővel, tanulóval

Az iskola elsősorban az osztályfőnök és az osztályban tanító pedagógusok közvetítésével tájékoztatja a tanulót és a szülőt. Rendszeresen kikéri a szülői és a diákszervezetek véleményét, várja és figyelembe veszi javaslataikat, felméri igényeiket.

Különleges esetekben, minden szülőt egységesen érintő esetekben az iskola vezetése elektronikus üzenetben tájékoztatja a szülőket.

Az iskola közérdekű közleményeit, eseményeit az iskola honlapján is megjelentetjük:

www.herman.bp13.hu

Színes híreinket az iskola facebook oldalán tesszük közzé.

Szóban:

- szülői értekezleteken (év elején, a félév végén, a pályaválasztást megelőzően 7. és 8. osztályban, rendkívüli esetekben),
- fogadóórákon (félévenként egy alkalommal minden pedagógus részvételével; egyéni fogadóórákon hetente, előre egyeztetett időpontban, előzetes megbeszélés alapján kérésre online osztályteremben)

Írásban:

- az elektronikus ellenőrzőn keresztül folyamatosan a tanuló tanulmányi előmeneteléről, magatartásáról, viselkedéséről, szorgalmáról,
- elektronikus üzenetben,
- hivatalos értesítésben,
- a gyermek üzenő füzetében (elsősorban az alsó tagozaton).

A kapcsolattartás speciális lehetőségei

- nyílt tanítási órák hete - az iskolában folyó pedagógiai munka bemutatása céljából,
- az iskola leendő első osztályos tanulóinak szüleit sokrétűen és részletesen tájékoztatjuk „Fecskehívogató” programsorozatunkról (iskolaplakát, közös foglalkozások, idegen nyelvi bemutatók szervezése, bemutató órák a leendő első tanítók vezetésével, az iskola megtekintése igény szerint),
- az intézményi tanács ülésein, a szülői választmány működtetésével,
- meghívás iskolai - és osztályszintű rendezvényekre (klubdélután, kirándulás, műsoros rendezvény stb. Sportnap, Szakmák Napja),
- a szülők részvétele az iskolai ünnepélyeken (ballagás, évnyitó, évzáró stb.),
- szakkörök, klubok munkájának bemutatása nyílt foglalkozásokon, kiállításokon,
- tájékoztatók (pl. a következő tanévre szükséges eszközökről, tankönyvekről a megelőző tanév végén).

Az együttműködés formái

- olyan közös rendezvények, melyeken a pedagógusok, a szülők és a gyermekek együtt vesznek részt, közös előkészület után (pl.: farsang, gyermeknap, kirándulások, műsoros rendezvények, Luca napi vásár, karácsonyi, húsvéti programok),
- élménybeszámolók, fórumok, szülőkkel való találkozók szervezése,
- minden kérdésben, melynek anyagi vonzata van, a szülői szervezet dönt.

4.13.2 Kapcsolattartás az intézmény partnereivel

- Személyesen, telefonon szóbeli tájékoztatás formájában.
- Írásbeli - kölcsönös tájékoztatás (szakvélemény, pedagógiai vélemény) elektronikus levelezésben, hagyományos postai úton.
- Személyes konzultációk, megbeszélések, értekezletek.
- Látogatások, nyílt napok, nyílt órák, hospitálások.
- Tájékoztatás: honlap, facebook oldal.

4.13.3 Kapcsolattartás online

- Iskolánk minden tanulója, minden pedagógusa saját herman.bp13.hu email címmel rendelkezik, mely lehetővé teszi a biztonságos elektronikus levelezést.
- A pedagógusok online osztálytermekkel rendelkeznek, melyben feladatok kiadására, beadására, online órák megtartására van lehetőség szükség esetén.
- A nevelőtestület, munkaközösségek online értekezleteinek a helyszíne is ez a G SUITE felület.

4.14 A pedagógusok intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, feladatai

4.14.1 A pedagógus feladatai

- Felkészülés a tanítási órákra.
- Magas színvonalú pedagógiai munka végzése, a tanulók egyéni képességeinek figyelembe vételével.
- Megfelelő tanulási módszerek választásával a diákok tanulási technikájának fejlesztése.
- Tehetséggondozás, fejlesztési feladatok végzése.
- A tanulók dolgozatainak kijavítása.
- A tanulók teljesítményének rendszeres ellenőrzése, értékelése megfelelő számú osztályzattal melyek az ellenőrzőbe is bekerülnek.
- Az iskolai hagyományok ápolása, részvétel az iskola kulturális életében, annak megszervezésében, lebonyolításában.
- Részvétel a tanórán kívüli nevelésben, az iskolai közösség kialakításában.
- Részvétel iskolai kirándulások, múzeumlátogatások szervezésében, és lebonyolításában.
- A tanulók emberi méltóságának és jogainak tiszteletben tartása o Részvétel a munkaközösségi értekezleteken.
- Felkérésre bemutató óra tartása.
- Kapcsolattartás a szülőkkel, rendszeres tájékoztatásuk.
- Együttműködés a különleges gondozást igénylő tanulókat fejlesztő szakemberekkel: logopédussal, utazó gyógypedagógussal, pszichológussal, fejlesztő pedagógussal-
- Részvétel az iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában.
- Szertárrendezés, szakleltárak és szaktantermek rendben tartása.
- Osztálytermek dekorációjának kialakítása, rendben tartása.
- Az iskola belső szabályzatainak, igazgatói utasításainak, szokásrendjének betartása.

4.14.2 Az osztályfőnöki munka tartalma

Az osztályfőnöki munkával az iskola pedagógusát az intézményvezető bízta meg meghatározott időre. Az osztályfőnök segítője az osztályfőnök- helyettes, akit az osztályfőnökkel egyeztetve szintén az intézményvezető bíz meg az érintettek véleményének kikérése után.

4.14.3 Az osztályfőnöki munka feladatai

Az osztályfőnök tanulókkal kapcsolatos feladatai

- A tanulók személyiségének fejlesztése, az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítása és elfogadtatása.
- Eljárás a szabályokat be nem tartó tanulókkal szemben. Szükség esetén fegyelmező intézkedések foganatosítása.
- Sokoldalú, harmonikus, önmaga értékeit ismerő és mások értékeit elismerő személyiség nevelése. A helyes önismeret, akarat, segítőkészség fejlesztése.
- Az osztály közösségi életének irányítása. Közösségfejlesztő programok tervezése, lebonyolítása a diákok önállóságának, önkormányzó képességének kihasználásával. Öntevékeny, a közösségben szerepet vállaló személyiségek nevelése.
- Az egyéni érdeklődés, a képesség, a tehetség kibontakoztatásának elősegítése, a tanulás, az önművelés jelentőségének megértetése. Az eredményes tanulást elősegítő módszerek megismertetésének elősegítése.
- A tanulók érzelmvilágának, erkölcsi tulajdonságainak, erkölcsi ítéltőképességének fejlesztése.
- A hazához tartozás tudatának erősítése; anyanyelvünk szeretete, védelme; Más népek kultúrájának szokásainak megismertetése, megbecsülése.
- A testi és lelki egészség megőrzését szolgáló ismeretek, képességek elsajátíttatása. Az esztétikus külső és az esztétikus környezet megteremtésére, megőrzésére, alakítására szoktatás.
- A diákok tanulmányi előmenetelének és rendkívüli teljesítményeinek figyelemmel kísérése. Azon tanulók kiemelt értékelése, akik az iskolai kötelezettségek mellett az közösségi feladatokban is részt vállalnak.
- Tájékozódás a tanulók iskolán kívüli rendszeres tevékenységeiről, és azokban elért eredményeiről is. (zenetanulás, sport)
- A tanulók megismertetése a pályaválasztási lehetőségekkel, az értékteremtő munka tiszteletére nevelés, segítség az iskolaválasztásban.

Az osztályfőnök szülőkkel kapcsolatos feladatai

- A tanulók családi és szociális háttérének megismerése, törekvés a szülőkkel való együttműködésre.
- Rendszeres tájékoztatás nyújtása a szülőknek gyermekük előmeneteléről, neveltségi szintjéről.
- A szülők tájékoztatása az iskolai és osztályprogramokról.

- Szoros kapcsolattartás az osztály SZM elnökével, aki a szülők közösségét képviseli.
- Szükség esetén rendkívüli szülői értekezletet hív össze.
- Tájékoztatja a szülőket gyermekük esetleges tanulmányi lemaradásáról.

Az osztályfőnök pedagógusokkal kapcsolatos feladatai

- Az osztályfőnök rendszeres kapcsolatot tart az osztályban tanító kollégákkal, az utazó gyógypedagógussal, a fejlesztő pedagógussal, pszichológussal, logopédussal, kikéri véleményüket a tanulókkal kapcsolatban.
- Koordinálja az egy osztályban tanító pedagógusok együttműködését.
- Szükség esetén esetmegbeszélést hív össze az osztályban tanító pedagógusok részvételével.
- Havonta összegyűjti az osztályában tanító pedagógusoktól a magatartás és szorgalom osztályzat javaslatait és ez alapján végzi a havi értékelést.

4.14.4 Gyermekvédelmi feladatok

Az általános iskola, mint intézmény kötelezően ellátandó gyermekvédelmi feladata:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok megszervezése és ellátása,
- a gyermekvédelmi jelzőrendszernek a köznevelési intézményhez kapcsolódó feladatai koordinálása.

A gyermek – és ifjúságvédelem a nevelőtestület valamennyi tagjának, de elsősorban az osztályfőnökök és a gyermekvédelmi feladatokat koordináló pedagógus feladata.

Általános gyermekvédelmi feladatok

- tankötelezettség biztosítása,
- egészségnevelés,
- jelzés az esetleges dohányzásról,
- minden hónap elején tájékozódjunk az iskolában étkező tanulókról, hogy a szülő befizette –e,
- drog-megelőzés,
- bűnmegelőzés,
- szabadidős programok szervezése,
- hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulók szűrése.

Speciális gyermekvédelmi feladatok:

- problémák feltárása,
- családlátogatás,
- igény szerinti foglalkozások megszervezése,
- pedagógiai és gyermek- és ifjúságvédelmi szakszolgálati ellátás biztosítása külső

segítők bevonásával

A pedagógus feladatai:

- nevelő és oktató munkája során gondoskodik a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról,
- sajátos nevelési igényű tanuló esetén az egyéni fejlesztési tervben foglaltak figyelembe veszi,
- figyelembe veszi a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,
- a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozik, szükség szerint együttműködik gyógypedagógussal, konduktorral vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel,
- támogatja a hátrányos helyzetű tanuló felzárkózását

Osztályfőnök feladata:

- Igyekszik megismerni minden tanulót, érdeklődési körüket, családi hátterüket, jellemüket, baráti kapcsolataikat, pályaválasztásukat.
- Rendszeres kapcsolatot tart a családokkal, a szülőkkel.
- Folyamatosan figyelemmel kíséri az osztályában lévő nehézségekkel küzdő tanulókat, az igazolatlanul hiányzókat.
- Veszélyeztetett gyermek esetén minden változásról értesíti a gyermek- és ifjúságvédelmi felelőst. Szükség esetén részletes pedagógiai jellemzést készít a gyermekről, részt vesz esetmegbeszélésen.

Gyermekevédelmi feladatokat koordináló pedagógus feladata:

- Segíti a pedagógusok gyermek- és ifjúságvédelmi munkáját.
- Az év elején az osztályokat felkeresi és tájékoztatja a tanulókat arról, hogy milyen problémával, hol és milyen időpontban fordulhatnak a gyermekevédelmi felelőshöz, továbbá az iskolán kívül milyen gyermekevédelmi feladatot ellátó intézményt kereshetnek fel.
- A szülőket tanév kezdetekor írásban tájékoztatja a személyéről, milyen időpontban és hol kereshető fel.
- Tevékenységének célja a prevenció: a problémák minél korábbi felismerése és minél hatékonyabb kezelése.
- Hatékony tagja az észlelő és jelzőrendszernek. Rendszeresen figyelemmel kíséri és szűri az iskolába járó gyermekeket főként hátrányos helyzetűek, veszélyeztetettségük tekintetében.

- Együttműködik az iskolán belüli és az iskolán kívüli szakemberekkel, részt vesz esetmegbeszéléseken.
- Aktív szerepet vállal a rászorulókat tájékoztatásában, hogy anyagi helyzetüktől függően támogatásban, ellátásban részesüljenek

A nevelési-oktatási intézmények, kötelesek jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgáltatást nyújtó szolgáltatónál, hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

A jelzési kötelezettséget indokolja:

- veszélyeztetettség fennállása;
- iskolai mulasztások jelzése;
- szenvedélybetegség gyanúja;
- gyermekbántalmazás vélelme.

Szakmai kapcsolatok:

Belső:

- Utazó gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus

Külső:

- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Iskola egészségügyi Szolgálat (védőnő, háziorvos, gyermekorvos),
- Pedagógiai Szakszolgálat,
- Budapest XIII. Kerületi Rendőrkapitányság

4.15 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

4.15.1 Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók felzárkóztatása.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási (BTMN) nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

Célunk: a tanulók speciális igényeinek figyelembevételével, az egyéni képességekhez igazodó legeredményesebb fejlődésük elősegítése, a minél teljesebb társadalmi beilleszkedés lehetőségeinek megteremtése.

A megvalósításhoz kapcsolódó tevékenységek, problémafeltáró tevékenységek.

A fejlesztőpedagógus közreműködésével a tanulási nehézségeket mutató tanulók problémáinak mielőbbi felismerése, a kudarc okainak tisztázása.

1. évfolyam

- A tanulók bemeneti – szeptember eleje - mérése DIFER teszt írásmozgást, illetve beszédhanghallást mérő próbáival, az olvasás, írástanulás elkezdéséhez szükséges meglévő képességek megismerése céljából.
- A próbákon gyengébben teljesítők, illetve a tanórákon bármilyen nehézséget mutatók rövid/hosszú DIFER teszttel való mérése.
- Októberben, januárban, júniusban kritériumorientált mérés az írásmozgás fejlődése céljából.
- Félévkor és tanév végén hangos olvasás és szövegértés mérése minden első tanulónál. (Esetenként, ha a tanév végi mérés anyaga azonos a logopédus által elvégzettrel, akkor csak ennek az anyagnak az elemzése, értékelése)

2. évfolyam

- Az első évfolyamon gyengébben teljesítők újramérése olvasásból.
- Félévi hangos olvasásmérés a tanítók által.

1-8. évfolyam

- Új tanuló érkezésekor fokozott figyelemmel kísérjük, hogy az osztályfoknak megfelelő ismeretekkel, képességekkel rendelkezik-e a tanuló.
- A tanítók tanárok jelzése alapján, ha a tanuló bármilyen okból alulteljesít, a fejlesztőpedagógus egy felmérést készít a problémás területen, és ha szükséges a pedagógussal, szülővel való egyetértésben Szakértői Bizottsághoz küldi a beilleszkedési, tanulási vagy magatartási probléma megállapítása, és a fejlesztési területek kijelölése céljából.
- A fejlesztőpedagógus hospitálásokat végez főleg a beilleszkedési, és magatartási nehézségek feltérképezése céljából, és a tanulási nehézséggel küzdő tanulók tanórai aktivitásának, munkájának megfigyelése céljából

Fejlesztő foglalkozások

- A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók részére egyéni, illetve kiscsoportos fejlesztő foglalkozásokat szervezünk fejlesztőpedagógus vezetésével.
- 1-8. osztályig azok a tanulók vehetnek részt a fejlesztő foglalkozásokon, akiknél a szakértői bizottság diagnosztizálja a tanulási nehézséget, illetve gyengeséget és erre javaslatot tesz. A szakvéleményben megjelölik a fejlesztendő területeket, illetve

javaslatot tesznek a fejlesztő személyére. A fejlesztést fejlesztőpedagógus, logopédus - a fejlesztendő képességtől függően- a korrepetálásokat a tanítók illetve a szaktanárok végzik.

- Az 1. osztályos tanulóink a probléma felismerésétől a diagnózisig eltelt időben, szülői beleegyezéssel, tanítói javaslatra járhatnak a fejlesztő foglalkozásra.
- Minden fejlesztésre járó tanuló - a szakértői szakvéleményben javasolt fejlesztendő területek alapján - egyéni fejlesztési terv szerint, egyéni haladási ütemben, sajátosan megválasztott módszerekkel, feladatokkal, terápiás módszerekkel halad, abban az esetben is, ha csoportos foglalkozáson vesz részt.
- A foglalkozáson való részvételről, a fejlesztett területről a fejlesztőpedagógus foglalkozási naplót vezet.
- Az iskolai fejlesztő foglalkozás csak abban az esetben nem kötelező, ha a tanuló a szakértői bizottság által szervezett fejlesztésen vesz részt és ezt igazolja.

Tanórai és tanórán kívüli fejlesztés

- Gyakran alkalmazunk a tanórákon új tanítási módszereket és technikákat (kooperatív technikák, projektmunka).
- A tananyagot, az eszközöket differenciáltan tervezzük meg.
- Az egyéni különbségek figyelembe vételével differenciált feladatot adunk tanulóinknak.
- A tanulási technikák helyes alkalmazásának ellenőrzése, a kevésbé hatékony tanulási szokások korrigálása is a szaktanár, ill. a napközi vezető feladata.
- Biztosítjuk a szükséges segédeszköz használatát a tanulónak.
- A tanuló számára ideális számonkérési formát választunk.
- Szaktanári korrepetálás: ösztönözzük a korrepetáláson való részvételt, fontosnak tartjuk a tanuló sikerélményhez juttatását.
- Szükség esetén logopédia foglalkozásra javasoljuk a diákokat.
- Iskolapszichológus segít a diáknak, szülőnek, pedagógusnak, ha szükséges.
- Az órán minden lehetőséget megragadunk a pozitívumok kiemelésére, a motiválásra.
- Elismerünk és díjazunk bármilyen tantárgyhoz kapcsolódó tevékenységet (gyűjtés, pályázat, beszámoló).
- A családdal való rendszeres kapcsolattartás során segítünk a lehető legösztönzőbb szülői - nevelői attitűd kialakításában. (Rendszeres ellenőrzés, a tanulás felelőssége maradjon a gyereké, a gyerek elfogadása a problémákkal együtt, teljesíthetetlen

szülői elvárások finomítása).

Felzárkózást segítő egyéb tevékenységek, feladatok

- A tanítók munkáját szakképzett logopédus segíti, aki a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat XIII. kerületi Tagintézményének munkatársa. Feladata a beszédindítás, a beszédhibák korrekciója, az olvasási-, írási nehézségek, valamint a nyelvi - kommunikációs zavarok javítása. A tanév eleji szűrés után a gyermekekkel a fejlesztési feladatoknak megfelelően kialakított kisebb csoportokban foglalkozik.
- A szülővel előzőleg egyeztetve a tanulási nehézségeket mutató gyerekeknél késleltetjük az idegen nyelv tanulását, a kötelezően választandó nyelvrák helyett anyanyelv és matematika tantárgyból biztosítunk számukra felzárkózási lehetőséget.
- Csoportbontások idegen nyelv és digitális kultúra tárgyakból felső tagozaton.
- Ha a tanulónak bármilyen tantárgy vagy tantárgyrész minősítése, értékelése alóli felmentési javaslata van, akkor fejlődését, továbbhaladását szövegesen értékeljük.
- Együttműködünk a fejlesztést különböző területeken végző szakemberekkel, eszmecserét folytatunk a BTM-es tanulók előmenetelével kapcsolatban. Beépítjük a különböző területről jövő tudást a saját gyakorlatunkba, ezáltal is eredményesebb munkát tudunk végezni.

4.15.2 Sajátos nevelési igényű tanulók befogadása, integrációja, inklúziója.

Sajátos nevelési igényű (SNI) az a különleges gondozást igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakvéleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, vagy több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. Iskolánk integráltan neveli és oktatja a sajátos nevelési igényű tanulókat - kivéve az autizmus spektrum zavarral diagnosztizáltakat.

Célunk egy befogadó környezet kialakítása, ahol az egyéni szükségleteket figyelembe véve optimálisan fejlődnek a sajátos nevelési igényű tanulók.

A megvalósításhoz kapcsolódó együttműködés, tevékenységek

- A Szakértői Bizottság szakvéleményében javaslatot tesz a fejlesztésben résztvevőkre, a fejlesztés területeire. Ez alapján alakul ki a SNI tanulót fejlesztő team, melynek tagjai lehetnek: integráló tanítók, tanárok, megfelelő szakos gyógypedagógus, logopédus, fejlesztő pedagógus, iskolapszichológus.
- A tanulók fejlesztésére egyéni fejlesztési tervet készítünk a gyógypedagógus segítségével.

- Alkalmazkodunk a tanulók eltérő képességeihez, eltérő viselkedésekhez.
- A tanórai tevékenységek folyamán a szakvéleményben foglalt javaslatokat beépítjük, a tanuló teljesítményét elemezzük, és szükség esetén megváltoztatjuk az alkalmazott eljárásokat, módszereket.
- Ha szükséges módosítjuk, differenciáljuk az egyes tanítási tartalmakat.
- A szokásostól eltérő nagyobb mértékű tanórai differenciálást, speciális eljárásokat, ill. kiegészítő fejlesztő, korrekciós, pedagógiai eljárásokat alkalmazunk. o A fejlesztési követelményeket a tanulók fejlődési üteméhez való igazítjuk.
- A számonkérések alkalmával az értékelésben is törekszünk a differenciálás érvényre juttatására.
- A feladatmegoldáshoz, számonkéréshez szükséges időt rugalmasan kezeljük.
- Mindig előnyben részesítjük a tanuló számára legmegfelelőbb számonkérési formát.
- A szakértői bizottság javaslata alapján - indokolt esetben - egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és minősítés alól a tanulót mentesíteni lehet.
- Ha a tanulót tantárgy vagy tantárgyrész értékelés és minősítés alóli felmentésre javasoltak, akkor előmenetelét szövegesen értékeljük. (Tanév közben, félévkor és tanév végén is.)
- Az osztályfőnök vezeti a tanuló külvét.

Az utazó gyógypedagógus szerepe, feladata az integrációban, inklúzióban:

- Az utazó gyógypedagógus a XIII. ker. Tankerülete Prizma Általános Iskola és Óvoda Egységes Módszertani Intézmény munkatársa.
- Segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését.
- Javaslatot tesz a fogyatékoság típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására, a gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására.
- Segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, tájékoztat a beszerzési lehetőségekről.
- Figyelemmel kíséri a tanuló haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükségletekhez igazodó módszerváltásokra.
- Együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Negyedévente egyéni fejlesztési tervet készít a tanítókkal/tanárokkal együtt.
- Rehabilitációs/rehabilitációs tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen

foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben - ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra.

- Részt vesz a sajátos nevelési igényű tanulóval foglalkozó pedagógusok team munkájában
- A sajátos nevelési igényű tanulók szülei számára tanácsadást tart.
- Az egyéni fejlődési lapokat, betétíveket vezeti, tanév végén átadja befogadó intézmény vezetőjének.
- Tanulói portfóliót vezet, az év végén szöveges értékelést készít.

4.15.3 Hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- bármelyik szülője - önkéntes nyilatkozata alapján – alacsony iskolai végzettséggel rendelkezik,
- bármelyik szülője aktív korúak ellátására jogosult vagy álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges lakáskörülmények elégtelenek vagy korlátozottan biztosítottak (szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezet, félkomfortos, komfort nélküli, szükséglakás).

Halmozottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az fenti pontokban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll, vagy nevelésbe vett gyermek, vagy utógondozói ellátásban részesül.

Célok:

- A szociálisan hátrányos helyzetű tanulók körülményeinek megismerése, a hátrány okainak feltárása.
- Az iskolában felmerülő különböző térítési díjak csökkentése vagy ingyenessé tétele.
- Az érintett tanulók érzelmi biztonságának növelése az osztályközösségben, beilleszkedésük segítése.
- Az osztályközösség szociális érzékenységének növelése.
- Az érintett tanulók tanulmányi előmenetelének fokozott figyelemmel kísérése, segítése.

Továbbtanulási esélyeik növelése, a megvalósítást szolgáló tevékenységek

- Feltérképezzük a tanulók családi hátterét, a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett

tanulókat, a három- vagy többgyermekes családokat regisztráljuk (személyes kapcsolatfelvétel a szülővel).

- Tájékoztatjuk az érintett gyerekek szüleit a támogatások rendszeréről, a különböző lehetőségekről (szülői értekezlet, fogadó óra, családlátogatás).
- Támogatjuk a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók szüleinek segélykérelmét.
- Támogatjuk az önszegélyező, karitatív kezdeményezéseket (szülői munkaközösség).
- Az érintett gyerekeknek ajánljuk az egész napos foglalkoztatást.
- A tehetséges tanulókat ösztönözzük a szakkörök munkájába való bekapcsolódásra.
- Társas, tanulási problémáik megoldására fokozottan odafigyelünk (osztályfőnök, napközi vezető, pszichológus).
- A tantárgyi korrepetálásokon a gyengén tanulókkal, a sokat hiányzókkal foglalkozunk.
- A hátrányos helyzetű tanulók versenyeztetése, versenyre felkészítése, önbecsülésük növelése fontos feladat.
- Fontos feladatunk a megfelelő pályaválasztás segítése.
- Egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése.
- Egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel védőnői koordinálása.
- A hátrányok leküzdése érdekében változatos szabadidős programokat szervezünk osztály vagy iskolai keretben (színház, kirándulás, múzeumlátogatás és sportrendezvények).

A tevékenységek alapján elvárt eredmények:

- Hátrányos helyzetű tanulóink minél több olyan tevékenységben részt tudnak venni, amiben szeretnének.
- Minden hátrányos helyzetben lévő tanuló rendszeresen járjon iskolába, és ott jól érezze magát.
- A hátrányos helyzetű tanulók évfolyamismétlés nélkül végezzék el az általános iskolát.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásának segítése

Az iskolába járó gyermekek egy része szociális, műveltségi hátránnyal küzd. Felzárkóztatásukhoz a tanórán kívüli korrepetálások, egyéni foglalkozások nyújtanak segítséget, és lehetővé teszik a hátrány minimalizálását vagy lehetőség szerinti megszüntetését. Ennek leghatékonyabb eszközei a rendszeres kapcsolattartás, beszélgetés, szülői értekezletek, fogadónapok szervezése.

Felzárkóztatásra szorul a gyermek, ha:

- szórt figyelmű;
- nehezen tud koncentrálni;
- gyorsan felejt, és nehezen idézi fel a tanultakat, látottakat;
- túlmozgásos vagy túlzottan lassú;
- kezűgyessége fejletlen;
- lassan vált át egyik feladatról a másikra;
- olvasási, helyesírási, matematikai problémái vannak;
- a szakértői bizottság javaslata alapján egyéni fejlesztést igényel
- valamely rész képesség területén adódó lemaradás miatt.

A felzárkóztatás célja:

- A környezeti hátrányok kompenzálása, az osztály illetve az iskolai közösségbe való beilleszkedés elősegítése, bekapcsolódás és továbbhaladás lehetőségének biztosítása, az esélyegyenlőség megteremtése.
- Készségek, képességek fejlesztése.
- A napi tanulás feltételeinek biztosítása, a korrekciós tevékenység és a korrepetálás révén a napi lépéstartás megszervezése, az eredményes tanulási folyamat megszervezése.
- Valamely rész képesség területén megnyilvánuló hátrány kompenzálása.
- Viselkedési szokások kialakítása, változtatása, gyakorlati alkalmazása, az általános emberi normák, valamint az iskolai házirend szellemében.
- Pályára irányítás, pályaválasztás, a beiskolázás segítése.

4.15.4 A kiemelten tehetséges tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.

A tehetséggondozás szinterei az általános iskolában

A tehetség a képességek halmozódása és egységbe szerveződése, amely gyakorlás esetén az átlagosnál magasabb szintű teljesítményt eredményez. A tehetséggondozás iskolánkban megvalósuló pedagógiai gyakorlata: gazdagítás, dúsítás - a tehetséges gyerekek többségi integrált osztályokban tanulnak, de a tanulás bizonyos idejében differenciált, különleges tehetséggondozásban részesülnek.

4.15.5 A tanítási óra szervezésében kínálkozó lehetőségek

- Differenciált óravezetés.
- Az egyéni igényekhez, haladási tempóhoz igazodó feladatadás.
- Páros, csoportos tanulásszervezési eljárások.
- Individualizált munka.
- Kooperatív technikák alkalmazása.

- Projektmunka.
- Csoportbontás.

A csoportbontás lehetőségei, fajtái

Az idegen nyelv oktatása harmadik osztálytól kezdve évfolyam szintű csoportbontásban történik.

A digitális kultúra és a technika és tervezés tantárgyakat felső tagozaton – digitális kultúra esetén már 4. évfolyamon is - 20 fő fölötti osztálylétszám esetén lehetőség szerint csoportbontásban tanítjuk.

Felmenő rendszerben a 7.8. osztályokban megfelelő humánerőforrás esetén magyar nyelv és irodalom, illetve matematika tantárgyat évfolyamonként 3 csoportban oktatjuk.

Emelt óraszámban tanuló csoportokat képezünk:

- idegen nyelvi órákon

Az idegen nyelv (angol/német) emelt óraszámában történő oktatása 4. osztálytól kezdődik – alsó tagozaton első osztálytól kezdve játékos nyelvtanulásban vehetnek részt a tanulók.

Kiemelt jelentőségű az emelt óraszámú, csoportbontásban oktatott angol nyelvi képzés. Célunk, hogy a nyolcadik osztály végére minél több tanuló tudása megfeleljen az alapfokú nyelvvizsga követelményeinek. Emelt szintű oktatásunk révén nemzetközi kapcsolatok alakítására törekszünk. Az iskola diákjai - igény szerint - Anglia különböző tájaival ismerkedhetnek meg szervezett tanulmányút során.

A tanórához kapcsolódó kiegészítő tevékenységek

- Önálló vagy szabadon választott házi feladatok egyéni kiválasztás alapján (pl. kiselőadás megtartása),
- Szakirodalom gyűjtése, ajánlása,
- Önálló problémamegoldást igénylő feladatok,
- Fantáziafejlesztő feladatok, játékok,
- Összefüggő, nagy lélegzetvételű feladatok elkészítése,
- Különleges, szokatlan, a kreativitást fejlesztő kérdések megválaszoltatása

A tanórán kívüli fejlesztés lehetőségei

Szakkörök (az igények és a lehetőségek függvényében)

- matematika (alsó tagozaton)
- idegen nyelvi,
- középiskolai előkészítők,
- művészeti – rajz
- természettudományos

- Pénzügyi tudatosság
- Történelem
- Sportkör
- Énekkar

Versenyek

A versenyeztetés a tehetséges diákok fejlesztésének egyik nélkülözhetetlen eszköze iskolai, kerületi, fővárosi, országos szinten egyaránt. Az iskolai pályázatok, vetélkedők a tehetségkutatás formái is lehetnek, de a közvetlen iskolai környezetben való megmérettetés, a külső értékelés segíti az önismeret differenciálódását és a tanári munkát.

A versenyeztetés lehetőségei:

- tanulmányi - tantárgyi versenyek,
- levelezős, on-line feladatmegoldók,
- kulturális versenyek,
- sportversenyek,
- tradicionálisan a Herman - pályázat

Egyéb lehetőségek

- kirándulások, táborok, erdei iskola, intézménylátogatás, pályázat;

4.15.6 További feladataink a tehetséggondozás területén

- Pedagógiai helyzetek teremtése a tehetség felismerésére
- Készségtárgyak esetében is teremtsék ilyen lehetőség
- Sokfajta tevékenységforma felkínálása
- Pozitív megerősítés, sikerélményhez juttatás
- Az önművelés képességének kialakítása
- Pályázati munkák szorgalmazása
- Projektfeladatok kidolgoztatása.

Az ösztönzés eszközei

- Díjazottak, legjobbak, büszkeségeink eredményeinek nyilvánossá tétele (faliújság, honlap),
- Kiállítások szervezése a tanulók munkáiból,
- Legjobbak kirándulásának megszervezése.

4.16 A tanuló felvételének, átvételének helyi rendje

A tanuló felvételének, átvételének szabályait a Házirend tartalmazza. Az első osztályosok számára sem felvételi, sem alkalmassági vizsgát nem tartunk. A felsőbb évfolyamra érkező tanulókat a hozott bizonyítvány alapján soroljuk a megfelelő osztályfokba.

4.16.1 Felvétel első osztályba

- A jövőendő első osztályosok számára a kormányhivatal által központilag meghatározott beiratkozási napokon biztosítunk lehetőséget a jelentkezési lapok kitöltésére és leadására, online a KRÉTA e ügyintézés felületén, illetve személyesen.
- A jelentkezés során be kell mutatni a gyermek és a szülő személyazonosítására alkalmas, lakcímet igazoló hatósági igazolványt, illetve a sajátos helyzetét igazoló szakértői véleményt.
- A benyújtott jelentkezést az intézmény vezetője elbírálja, és döntéséről a szülőt írásban- vagy elektronikusan - határozat formájában tájékoztatja.
- Kötelező felvételt biztosító iskola vagyunk azon tanuló számára, akik a kormányhivatal által meghatározott és közzétett körzetlista szerint életvitelszerűen az iskola körzetében laknak.
- Ha a körzetes jelentkezők száma meghaladja a felvehető létszámot, akkor a túljelentkezők - a házirendben meghatározott eljárásrend szerint - nyernek elhelyezést.
- A körzetes tanulók elhelyezését követően megmaradó helyekre, először a hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű gyerekeket vesszük föl. Ha további férőhelyek is vannak, akkor azokat a gyerekeket vesszük föl, akiknek azt különleges helyzete indokolja.
- **Különleges helyzetnek** minősül, ha a tanuló
 - szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
 - testvére az adott intézmény tanulója, vagy
 - munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
 - az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Ha ezt követően még mindig vannak szabad helyek, előnyben részesítjük azokat a jelentkezőket, akik életvitelszerűen a kerületben laknak. Ha a megadott sorrend szerint az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudjuk teljesíteni, az érintett csoportba tartozók

között sorsolás útján döntünk. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meghívjuk. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirend tartalmazza.

4.16.2 A felsőbb, 2-8. évfolyamokra érkező lakhely szerint körzetes tanulók felvétele:

- Körzetes tanulónak számít az a tanuló, aki családjával az iskola körzetében bejelentett lakcímen, életvitelszerűen tartózkodik.
- Az osztályba sorolásról az intézményvezető a létszámokat figyelembe véve dönt.
- Az érkező tanulónak, amennyiben rendelkezik szakértői véleménnyel, be kell mutatnia.
- A nem körzetes tanuló átvételéről az intézményvezető a szabad helyek függvényében a leendő osztályfőnökkel való egyeztetést követően dönt.

5 HELYI TANTERVEK

5.1 A kerettantervre épülő helyi tanterv

Intézményünk a 2012. évi Nemzeti Alaptantervre épülő Kerettantervek alapján adaptálta a tantárgyak helyi tanterveit, illetve a felmenő rendszerben **a 2020/2021-es tanévtől 1. és 5. osztályban** az 5/2020. (I.31.) Kormányrendelet A Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.14.) Kormányrendelet módosításáról alapján adaptálta a helyi tanterveit a kiadott kerettantervek szerint.

A 2013/2014-es tanévtől a 2. 8 évfolyam vonatkozásában

Tantárgy megnevezése	Változat
Kerettanterv az általános iskola 1-4. osztálya számára	
Magyar nyelv és irodalom	B változat
Angol emelt szintű képzés	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	B változat
Ének-zene	A változat

5.2 A kötelező alapóraszámok, a szabadon tervezhető és maximális órakeretek

Óratervi háló az 2-8. évfolyam vonatkozásában a 2013/2014. tanévtől <u>kötelező nyelvi</u> óraszámokban tanuló diákoknak								
Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	6+1,5	6+1	4+1	4+1	3+1	4+1
Matematika	4+1	4+1	4+1,5	4+1	4+1	3+2	3+2	3+2
Angol vagy német nyelv				2	3	3	3	3
Történelem					2	2	2	2
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc					1			
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	0,5	1,5	1	
Informatika				1	0,5	0,5	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	23	23	22	24	26	25	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3	2	3	3	3
Maximális órakeret	25	25	25	27	28	28	31	31

**Óraterv a 2-8. évfolyam vonatkozásában a 2013/2014-től tanévtől emelt nyelvi
óraszámban tanuló diákoknak**

Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7+0,5	7+0,5	6+1	6+1	4	4	3	4
Matematika	4+0,5	4+0,5	4+1	4+1	4	3+1	3+1	3+1
Angol vagy német nyelv	1	1	1	2	3+2	3+2	3+2	3+2
Történelem					2	2	2	2
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természetismeret					2	2		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Dráma és tánc					1			
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1	0,5	1,5	1	
Informatika				1	0,5	0,5	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	23	23	22	24	26	25	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3	2	3	3	3
Maximális órakeret	25	25	25	27	28	28	31	31

Óraterv az 1-8. évfolyam vonatkozásában a 2020/2021. tanévtől induló osztályoknak kötelező nyelvi óraszámában tanuló diákoknak az 1. és 5. évfolyamtól kezdődően.

Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5+0,5	5+1	4	4	3+0,5	3+0,5
Matematika	4	4	4+0,5	4+1	4	4	3+0,5	3+1,5
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/hit és erkölcsstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természettudomány					2+1	2+1		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Angol nyelv / német nyelv	1	1	1	2	3	3	3	3
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

Óratervi háló az 1-8. évfolyam vonatkozásában a 2020/2021. tanévtől induló osztályoknak emelt nyelvi óraszámban tanuló diákoknak az 1. és 5. évfolyamtól kezdődően.

Heti óraszám/évfolyam	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	5+0,5	5+0,5	4	4	3	3
Matematika	4	4	4+0,5	4+0,5	4	4	3	3+1
Történelem					2	2	2	2
Állampolgári ismeretek								1
Hon- és népismeret						1		
Etika/hit és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1				
Természettudomány					2	2		
Kémia							1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5
Angol nyelv / német nyelv	1	1	1	2+1	3+1	3+1	3+1	3+1
Ének-zene	2	2	2	2	2	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	1	1	1	1	1
Dráma és színház							1	
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	
Digitális kultúra			1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki					1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	22	22	22	23	27	26	28	28
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	1	2	2	2
Maximális órakeret	24	24	24	25	28	28	30	30

A szabadon tervezhető órák vastagon szedve

Amennyiben az iskolában egy évfolyamon 2 osztály működik, igény szerint mind két csoport tanulhat emelt óraszámban angol nyelvet.

Ha egy évfolyamon két párhuzamos osztály működik, akkor az idegen nyelvek közül emelt szinten az angol, alap szinten az angol vagy a német választható.

Német nyelv tanulására a 2016/17. tanévtől kerül sor. A csoport kialakítására akkor van lehetőség, ha legalább 6 fő választja első osztályban a német nyelvet.

5.2.1 A választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

A tantárgyfelosztás az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoporthoz számára biztosítsa a szakos ellátást. A tantárgyfelosztásban törekszünk arra, hogy minden pedagógus számára biztosított legyen a törvény által előírt heti kötelező tanítási óra vagy egyéb foglalkozás. Az iskola méretéből adódóan a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására általában nincs lehetőség.

Pedagógiai Programunk szerint szabadon tervezhető órakeretből biztosítunk iskolánkban az idegen nyelv, matematika, magyar nyelv és irodalom és természettudomány órákat. Szabadon választhatók továbbá a különböző szakkörök, sportkör, énekkar, illetve a középiskolai felvételi előkészítők a 8. évfolyam számára magyar nyelv és irodalom és matematika tárgyakból.

5.2.2 A kötelező és a szabadon tervezhető órákra és foglalkozásokra történő jelentkezés

Játékos nyelvoktatás

A kiválasztott kötelezően választandó tanórákon való részvétel minden tanuló számára kötelező. Az iskolába való jelentkezéskor a szülő és a tanuló tájékoztatást kap a lehetőségekről. A beiratkozással elfogadja az óratervet.

Alsó tagozaton a játékos nyelvoktatásra először az első évfolyamra való beiratkozáskor jelentkezhet a szülő. Az első év első hónapjának végén a tanító és nyelvtanár, a fejlesztő pedagógus véleményét figyelembe véve javaslatot tesz a szülőnek a nyelvtanulásra. Azoknál a tanulóknál, akik nem tanulnak idegen nyelvet a magyar és matematika tantárgyak többletóráit választhatja a szülő. A gyermek tanulmányait a szülő döntése szerint folytatja.

Az etika/hit és erkölcsstan választhatósága

Az 1-8. évfolyamán az etika óra helyett, az országgyűlés által elismert egyházak és azok belső egyházi jogi személye által szervezett hit - és erkölcsstan óra választható, mely a tanuló számára kötelező tanórai foglalkozássá válik, - lehetőség szerint - az órarendben az etika órával egy időben rögzítve szerepel. A hit és erkölcsstan választása írásbeli nyilatkozattétellel történik, és legalább egy tanévre szól. A jelentkezési lapot az első választás alkalmával a beiratkozáskor adhatja le a szülő. Ezt követően a módosításra legközelebb következő tanév május 20-ig leadott

nyilatkozattal van lehetőség, mely módosítás a következő tanévtől lép érvénybe. Ha a szülő nem tesz nyilatkozatot, akkor az iskola a tanuló számára az etika tantárgy oktatását szervezi meg.

Szabadon tervezhető tanórák - természettudomány, angol, magyar nyelv és irodalom, matematika

A szabadon tervezhető órákra való jelentkezést az előző év május 20-ig jelezheti a szülő az iskolának.

Tanév közben módosításra nincs lehetőség. Új tanuló esetén az emelt óraszámú angol nyelvi csoportba való részvétel a beiratkozást követő szintfelmérés eredménye alapján lehetséges.

A tanórán kívüli szervezett foglalkozásokra a tanulók szabadon jelentkezhetnek év elején. A választott foglalkozásra egész évben járni kell.

5.3 A csoportbontások és egyéb foglalkozások szervezésének elvei

5.3.1 Csoportbontásban tanulják tanulóink a következő tantárgyakat:

- Alsó tagozat: idegen nyelv, és digitális kultúra.
- Felső tagozat: idegen nyelv, technika és tervezés, digitális kultúra.
- Idegen nyelvből a csoportokat évfolyam szinten alakítjuk ki a tanulók képessége szerinti elosztásban.
- Felső tagozaton a technika és tervezés, digitális kultúra tantárgyakat két csoportban oktatjuk, ha azt az osztálylétszám – 20 fő felett- indokolja. A tanórákon kívüli egyéb foglalkozásokat a tanulók igényei szerint szervezzük.
- 7. 8 osztályban, felmenő rendszerben tehetséggondozás, felzárkóztatás céljából, ha a tantárgyfelosztás lehetővé teszi, évfolyamonként 3 csoportban oktatjuk a magyar nyelv és irodalom, illetve a matematika tantárgyat.

5.3.2 A tanórákon kívüli egyéb foglalkozások szervezési elvei

Egyéb foglalkozások: tehetséggondozás, felzárkóztatás, egyéni és csoportos fejlesztés, szakkörök, sportkör, énekkar.

Felzárkóztatás, tehetséggondozás:

- A szaktanárok, tanítók által szervezett foglalkozás.
- Alsó tagozaton általában a tanított osztályból egyénileg vagy kiscsoportban a kötelező tanórák feletti óraszámban szervezhető szükség esetén.
- A csoportok létszáma 1 - 8 fő.
- Legkorábban a 6. órában tartható.

Egyéni, csoportos fejlesztés

- BTMN tanulók egyéni kiscsoportos fejlesztése a Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján.
- 1 - 6 fős csoportokban.
- 1 - 2. osztályban szülői és pedagógus egyetértésével prevenció céljából, szakértői vélemény nélkül is részt vehet a tanuló a fejlesztésen.
- Délelőtti tanórák ideje alatt kizárólag arról az óráról hozható ki a diák a szülő és a pedagógus egyetértésével, amelyből lemaradása van, illetve a délutáni időszávban tartható.

Énekkar, sportkör

- A tanulók egyéni jelentkezése alapján.
- Minimum 6 főtől indítható.
- Legkorábban a 6. órában tartható.

Szakkörök

- Lehetőség szerint tanulók igényei alapján szervezzük.
- Délutáni időszávban tartható.
- Minimum 6 főtől tartható.

5.4 A tankönyvek kiválasztásának szempontjai

- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközökről és tankönyvekről a nevelők szakmai munkaközösségei döntenek, az iskola helyi tanterve alapján.
- Az ingyenes tankönyvellátást, illetve a támogatás mértékét a mindenkor hatályos jogszabály határozza meg.
- Tankönyvként a tankönyvjegyzékben szereplő – hivatalosan tankönyvvé nyilvánított - tankönyv alkalmazható;

Az alkalmazott tankönyvek, segédletek kiválasztása során az egyéni választást tartjuk meghatározónak. Azonban – a pedagógus szabadságát nem sértve – figyelembe vesszük:

- szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzéken,
- feleljen meg a NAT-nak, a kerettanterveknek és a didaktikai szempontoknak,
- az iskolai tankönyvrendelés és tankönyvellátás jogszabályban meghatározott rendje szerint valamennyi tanulónak biztosítható legyen,
- évfolyamonként, felmenő rendszerben azonos kiadó tankönyveit használjuk, hogy biztosítsuk egymásra épülést, a folyamatosságot

A következő tanítási évre kötelezően előírt taneszközökről és tankönyvekről a szülőket minden tanév júniusában tájékoztatjuk. Információt nyújtunk a könyvtárból kölcsönözhető

tankönyvekről is. A szülőknek írásban kell jelezniük igényüket a kölcsönzésről.

A szükséges taneszközökről a helyben szokásos módon és a honlapon keresztül kapnak értesítést a szülők

5.5 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósításának szabályai

Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A legfontosabb feladatunk a motiváció fenntartása, mely tevékenységközpontú aktív tanulási formák bevezetésével és a játékosítás módszertani elemeivel érhető el legfőképpen az 1-2 évfolyamon, de feladat a többi osztályfokon is.
- A nevelési-oktatási folyamat kezdetén feltárjuk a tanulók előzetes ismereteit, tájékozottságát. Ennek legfontosabb eszköze az 1. évfolyamon az első félév fejlesztő, feltáró kompenzáló időszaka.
- Az iskolai beszoktatás időszakában kell kialakítani azt a tanulási kulturát, ami a későbbiekben az eredményes iskolai teljesítmény alapja lesz. A helyes testtartástól kezdve a füzetvezetésen át minden olyan dolog, ami az iskolai élethez való szoktatást jelenti.
- Már ebben a szakaszban szükséges próbálkozni a képességek szerinti csoportbontással, hiszen így nagyobb lehetőséget adunk a fejlődésbeli különbségek közelítésére.
- Nagyon fontos, hogy ebben az iskolai szakaszban elegendő idő és nyugodt körülmények legyenek a feladatok elvégzésére.
- A tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális hátterének megismerése, ha szükséges szakértői bizottsághoz továbbítása;
- Az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és pedagógiai eszközökkel történő kezelése;

A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- Különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítanunk az iskolán kívüli és az iskolai munkában egyaránt.
- A tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat.
- Mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.

- Tudatosan fejlesztjük az önálló tanulás képességét.
- Emelkedő elvárásokkal készítjük tanulóinkat teljesítményük növelésére.

Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képességegyüttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- A tanórák változatos szervezésével a készségek, ismeretek, tudástartalmak további bővítése, az attitűdök alakítása, folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás mélyítése, megszilárdítása;
- Alapképességek és készségek kialakítása, a tanuláshoz való pozitív viszony megerősítése;
- Az együttműködési készség fejlesztése, az osztályközösség erősítése;

A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatainak megvalósítása

- A már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése;
- Az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása;
- A pályaválasztás segítése, pályaaorientációs tevékenység;
- A tananyag feldolgozása induktív és deduktív módszerekkel;

5.6 A magasabb évfolyamra lépés szabályai

Az 1-2. évfolyamot egy tanítási szakasznak tekintjük. Számolva avval, hogy az iskolába lépő gyermekek és fejlődési ütemük között jelentős eltérések lehetnek, a második évfolyamra lépés feltételeit rugalmasan, a gyermek mindenkori érdekeit figyelembe véve határozzuk meg. A szülő írásbeli kérésére az első évfolyamot előkészítő évnek nyilvánítjuk, a tanuló megismételheti. Második évfolyamtól a magasabb évfolyamra lépés feltétele, hogy a tanuló az előírt tantervi követelményeket legalább elégséges minősítéssel teljesítse.

5.7 A tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozó szabályok

A tanulmányok alatti vizsgákat a tanulók vizsgabizottság előtt teszik. A vizsgabeosztást és a vizsgabizottságot az intézményvezető-helyettes állítja össze.

A vizsgafeladatokat a szakmai munkaközösség készíti, a tanuló vizsgaeredményét a vizsgabizottság állapítja meg.

5.7.1 Osztályozóvizsga

Egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsga a tanév során bármikor megszervezhető. Osztályozó vizsga bármely tantárgyból tehető kivéve magatartás és szorgalom. Az osztályozó vizsga tantárgyankénti és évfolyamonkénti követelményeit a helyi tanterv melléklete

tartalmazza.

Osztályozó vizsga tehető:

- ha a tanulót felmentették a foglalkozáson való részvétel alól,
- ha a tanulónak engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- mulasztások miatt előírt esetben.

5.7.2 Javítóvizsga

A tanuló minősítéséről, magasabb évfolyamra lépéséről az osztályban tanítók közössége dönt. Ha a tanuló a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. Csak akkor léphet magasabb évfolyamba, ha a javítóvizsgán megfelelt. Javítóvizsga letétele szükséges akkor is, ha a tanuló az osztályozó vizsgáról, számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A javítóvizsga időpontja augusztus 15 – 31. közötti időszak, melynek időpontját az iskola honlapján tesszük közzé, illetve a tanuló szüleit írásban értesítjük.

5.7.3 Pótló vizsga

Ha a tanuló valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, pótló vizsgát tehet. A vizsgázó kérésére a megkezdett vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

5.7.4 Tanév végi vizsga

A 8. osztályban esedékes középiskolai felvételi vizsgára történő felkészítés céljából 7. évfolyamon május utolsó és június első hete közötti időszakban tanév végi vizsgát tartunk magyar nyelv és irodalom, matematika és egy a tanuló által választott tantárgyból, megadott témakörök illetve tételek alapján.

Magyar nyelvből és matematikából írásbeli, magyar irodalomból és a választott tantárgyból szóbeli formában. Készségtárgyat választani csak szakirányú továbbtanulás esetén lehetséges.

- A vizsgakövetelmények megegyeznek a helyi tantervben szereplő 7. osztályos tanév végi követelményekkel.
- A szabadon választott tantárgyból a tanulóknak a vizsgára írásban kell jelentkezni április közepéig az adott tantárgyat tanító szaktanárnál.
- A két kötelező tantárgyból (magyar nyelv, matematika) az írásbeli vizsgát a tanulók két egymást követő napon teszik le. Az írásbeli vizsgák időtartama 45 perc.
- Magyar irodalom és a szabadon választott tantárgyakból való vizsgáztatás a

délutáni időszékban folyik egyéni beosztás alapján. A szóbeli tételék kihúzása után felkészülési időt kapnak a gyerekek. Az SNI- és BTMN-es tanuló a vizsga során a szakértői véleményben foglaltak és a szülő írásbeli kérése alapján az alábbi kedvezményekre lehet jogosult: időhosszabbítás, az iskolai tanulmányai során általa használt, megszokott segédeszköz használata, a vizsga meghatározott részeinek értékelése alóli felmentés.

- Az írásbeli vizsgák kijavítása és értékelése 5 munkanapon belül történik meg, a szóbeli vizsgák osztályzatairól a vizsga napján értesülhetnek a tanulók.
- A vizsgabizottságok együttesen alakítják ki véleményüket, és értékelik a tanulókat. A vizsgák értéke a témazáró dolgozat súlyozásával egyenértékű. (200%)
- A vizsgák összesített eredményéből a tanulók záróvizsga igazolást kapnak kézhez a bizonyítvánnyal együtt.

5.7.5 Különbözeti vizsga

Ha az iskolai tanulmányok folytatását a magyar nyelv ismeretének hiánya vagy a külföldi és a magyar iskola követelményrendszere közötti eltérés gátolja, az iskola vezetője - a szülő egyetértésével - az évfolyam megismétlését engedélyezheti úgy is, hogy a tanuló csak felzárkóztató foglalkozásokon és nyelvórákon vesz részt. A foglalkozások idejét, az annak keretében oktatott ismeretek körét, az ismeretek elsajátításáról történő számadás módját az intézményvezető állapítja meg.

Az új tanulók nyelvi csoportba sorolását tudásszintjük felmérése, értékelése után véglegesítjük. Amennyiben az érkező tanuló más idegen nyelvet tanult, mint amire iskolánkban lehetősége van, a tananyag és követelmények meghatározásával, alkalmankénti konzultációval, a tudásszintjéhez legközelebb álló nyelvi csoportba sorolásával, félévkor az osztályozás alóli felmentéssel segítjük az önálló felzárkózásban.

5.8 A tanulók értékelése, minősítése, tanulástámogató értékelés

A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes jellegének figyelembevételével valósítjuk meg. Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési - értékelési eljárásokat alkalmazunk.

5.8.1 Az értékelés célja

- A tanuló és a szülő objektív tájékoztatása,
- a pedagógus meggyőződhesen a tanulási folyamat hatékonyságáról,
- a pedagógus nyomon követheti, újratervezheti a tanulási folyamatot.

Az alkalmazott értékelési forma tervezésekor figyelembe kell venni:

- A tanulók előzetes tudását,
- aktuális fejlettségi szintjét,
- egyéni fejlődési lehetőségeit,
- a személyiségre gyakorolt hatását,
- a pedagógiai célokat.

5.8.2 Diagnosztikus értékelés:

A diagnosztikus értékeléssel a pedagógus visszajelez a tanulónak a tanulást leghatékonyabban segítő tanulási módokról

- Kiinduló állapot értékelése, adatgyűjtés egy téma előtt,
- feltérképezi a meglévő tudást, aktuális készségszintet, viszonyulást.

5.8.3 Fejlesztő értékelés

- A pedagógus és a tanuló számára is a tanulási folyamatban a fejlesztést szolgálja,
- gyors tájékoztató visszajelzés lehetővé teszi tanuló fejlődésének folyamatos nyomonkövetését.

5.8.4 Összegző – lezáró értékelés

- célja, hogy megállapítható legyen, hogy a tanuló fejlettségi szintje mennyire felel meg a helyi tanterv követelményeinek.
- minősítő jellegű.

Az értékelés időpontját a munkaközösségek, a szaktanárok határozzák meg az oktatás során, a tanítási szakaszok végén.

5.8.5 Az értékelés feladatai:

- a tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése,
- a tanulók egyéni eredményének viszonyítása korábbi teljesítményükhöz,
- következtetés a tanítás és tanulás hatékonyságára, a követelmény teljesítésének szintje alapján a korrekció és a további gyakorlás témáinak kijelölése,
- a tanulócsoport eredményének viszonyítása az országos, standardizált értékekhez.

5.8.6 Az iskolai beszámoltatás évközi formái és rendje, a diagnosztikus, szummatív, fejlesztő értékelés lehetőségei a tanórákon

A tanuló a következő formákban adhat számot tudásáról:

Szóban	Írásban
óráközi munka	röpdolgozat, szódolgozat, felelet
felelet, memoriterek felmondása	házi feladat, házi dolgozat gyűjtőmunka
önálló kiselőadás	részösszefoglalás ellenőrzése
otthoni tanulói kísérletek bemutatása	témazáró dolgozat, írásbeli dolgozat
vizsgák - 7. osztályban	vizsgák - 7. osztályban
Az iskolai, kerületi, országos versenyeken történő eredményes részvétel.	

5.8.7 Mérések rendszere

5.8.7.1 Diagnosztikus mérések, tanév elején, évfolyamonkénti azonos mérőanyaggal százalékos értékeléssel.

Osztályfok						
2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
helyesírás	nyelvtan	nyelvtan	nyelvtan - helyesírás	nyelvtan - helyesírás	nyelvtan - helyesírás	nyelvtan - helyesírás
szövegértés	helyesírás	helyesírás		helyesírás	helyesírás	helyesírás
matematika	szövegértés	szövegértés: irodalmi, ismeretterje sztő	szövegértés	szövegértés irodalmi, ismeretterjesz tő	szövegértés irodalmi, ismeretterje sztő	szövegértés irodalmi, ismeretterjesz tő
	matematika	matematika	matematika	matematika	matematika	matematika
	környezetis meret	környezetis meret	természettu domány	természettud omány	természettu domány	természettud omány
	angol/ német szókincs	angol/ német szókincs	angol / német nyelv- olvasott és hallott szöveg értése, írásban	angol/ német nyelv- olvasott és hallott szöveg értése, írásban	angol/ német nyelv- olvasott és hallott szöveg értése, írásban,	angol/ német nyelv- olvasott és hallott szöveg értése, írásban, szövegalkotó

					szövegalkotás, beszédkészség	s, beszédkészség
					történelem	történelem
						kémia
						biológia
						földrajz
						fizika

Szummatív mérések, témák lezárásakor, tanév végén

Osztályfok							
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
nyomtatott ról, írottól másolás, tollbamondás	nyelvtan	nyelvtan	nyelvtan	nyelvtan -	nyelvtan -		nyelvtan -
szövegértés	helyesírás	helyesírás	helyesírás	helyesírás	helyesírás		helyesírás
	szövegértés	szövegértés	szövegértés: irodalmi, ismeretterjesztő	szövegértés		szövegértés 3	
	matematika	matematika	matematika	matematika	matematika		matematika
	környezeti ismeret	környezeti ismeret	környezeti ismeret	természettudomány	természettudomány		természettudomány
	angol/német nyelv				angol/ német nyelv		

5.8.8 A méréssel értékeléssel kapcsolatos eljárások, feladatok, adminisztratív tevékenységek, szülők értesítésével kapcsolatos szabályok

- Az év eleji és tanév végi, illetve a témazáró dolgozatok kivételével bármely számonkérési forma alkalmazása történhet véletlenszerűen.
- - Az év eleji és tanév végi, illetve a témazáró dolgozatok be kell jelenteni egy héttel a dolgozatírás előtt Kréta naplón keresztül.
- Egy tanítási napon kettőnél több tárgyból ilyen jellegű dolgozat nem íratható.
- A tanuló hiányzása esetén az elmulasztott témazáró dolgozatot egy hónapon belül meg kell íratni.
- A tanulók értékelésében valamennyi számonkérési formával szerzett érdemjegy egyforma súllyal szerepelhet, kivételt képez ez alól a témazáró dolgozat, 7. osztályos vizsga. Az erre kapott érdemjegy 200%-os súllyal kerül a naplóba.
- Minden tantárgyból egy félév során minden tanuló legalább három érdemjegyet kap.
- Szóbeli értékelés esetén az érdemjegyet egy héten belül, írásbeli munka esetén két héten belül belül KRÉTA naplóba a jegyet be kell vezetni.
- A témazáró dolgozatokat nem küldjük haza, a szülő a fogadóórákon tekintheti meg.
- Ha valamelyik tantárgyból nagyon gyengén vagy bukásra áll, a szülőt az osztályfőnök legkésőbb a félévzárás, évvárás előtt egy hónappal a KRÉTA naplón keresztül írásban értesíti.
- Ha a tanuló sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzd, és a szakértői bizottság valamilyen tantárgyból az írásbeli számonkérés helyett a szóbeli számonkérést javasolja, akkor nála minden esetben csak a szóbeli számonkérést lehet értékelni.

5.8.9 Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

- Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok célja, hogy megfelelő gyakorlóanyag biztosításával elősegítse a tantárgyi témakörök elsajátítását, a szövegértési, helyesírási, olvasási, matematikai készségek folyamatos fejlesztésével lehetőséget adjon a tanuló szerzett tudásának önálló alkalmazására, illetve biztosítsa az önálló ismeretszerzés lehetőségét.
- Az 1-3. évfolyamon a házi feladatot lehetőség szerint a napközi időkeretében készítik el a tanulók. A tanulók a hétvégére a tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás céljából, nem kötelező jelleggel kaphatnak házi feladatot.

- 4-8. osztályban az írásbeli házi feladatot csak akkor lehet érdemjeggyel értékelt írásbeli beszámoltatásra alkalmazni, ha az, az órán már feldolgozott, begyakorolt tananyagra vonatkozik. Házi feladat minden tanítási órán adható, a hétvégi pihenőnapot megelőző tanítási napon is.

5.8.10 A tanulók értékelésének és minősítésének formái

- 1. osztályban félévi és év végi szöveges értékelést, minősítést alkalmazunk minden tantárgyból.
- 2. osztályban félévkor minden tantárgyból szöveges értékelést alkalmazunk.
- 2. osztályban év végén és 3-8. osztályban minden tantárgyból érdemjeggyel értékelünk.

Ha a tanuló sajátos nevelési igényű, illetve beilleszkedési és tanulási magatartási nehézséggel küzd, a szakértői bizottság valamilyen tantárgyból, vagy tantárgyrészből:

- A minősítés és értékelés alól felmentést javasolhat - ebben az esetben a tanuló félévi és év végi értékelésébe a felmentett bejegyzés kerül, vagy a tantestület döntése alapján számára szöveges értékelés adható.
- Szöveges értékelést írhat elő - ebben az esetben a tanulót az érintett tantárgyból szövegesen kell értékelni a szorgalmi időszakban, félévkor és tanév végén.
- Minden esetben a szülő írásbeli kérelme is szükséges a felmentéshez.
- Az osztályozás és minősítés alól felmentett SNI tanuló a szaktanár által készített egyéni fejlesztési terv alapján, képességeinek megfelelő tantárgyi követelményrendszer alapján halad.

A szöveges értékelés

- Az iskolakezdést követő első félév bevezető, fejlesztő szakasz, melyben a pedagógus fejlesztő értékeléseit megfigyelésekre alapozva készíti el.
- Részletes, minden tantárgyra kiterjedő szöveges értékelést kapnak a tanulók
- 1. évfolyamon félévkor valamint év végén,
- 2. évfolyamon félévkor.

Az évközi értékelés matematika, magyar nyelv és irodalom, környezetismeret tantárgyból

- Felmérők százalékos értékelése
- Hibatípusok, problémás területek meghatározása
- Füzetek, munkafüzetek javítása, értékelése
- Házi feladatok javítása
- Szorgalmi feladatok javítása, értékelése,
- Órai munka (egyéni írásbeli, páros írásbeli, írásbeli csoportmunka értékelése)

- Eseti, külön feladatok értékelése
- Memoriterek értékelése

Tantárgyak minősítése és a minősítés érdemjegyre váltása az 1. évfolyam végén

- kiválóan teljesített - jeles
- jól teljesített - jó
- megfelelően teljesített - közepes
- felzárkóztatásra szorul - elégséges

Felzárkóztatásra szorul minősítés esetén:

A tanító a fejlesztő pedagógus bevonásával megbeszéli a szülőkkel a fejlesztés lehetőségeit.

- Korrepetálás, felzárkóztatás felajánlása a szabadon felhasználható órák terhére.
- Tanórákon differenciált óravezetés.
- Szükség esetén a szakértői bizottság szakvéleményének kérése a tanulási probléma meghatározására illetve a fejlesztés területeinek kijelölése céljából.
- A szakértői bizottság javaslatára egyéni - kiscsoportos fejlesztő foglalkozás
- Otthoni gyakorlásra konkrét feladattípusokat javaslunk

Az érdemjeggyel történő értékelés rendszere

Jeles (5)	Ha a tantervi követelményeknek kifogástalanul eleget tesz. Érti, tudja, alkalmazni is képes a tananyagot. Pontosan, szabatosan fogalmaz.
Jó (4)	Ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Érti, tudja a tananyagot, apró bizonytalanságai vannak.
Közepes (3)	Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával tesz eleget, nevelői segítségre (javításra, kiegészítésre) szorul. Ismeretei felszínesek.
Elégséges (2)	Ha a tantervi követelményeknek nagyon hiányosan tesz eleget, de a továbbhaladáshoz szükséges minimális ismeretekkel rendelkezik. Önálló feladatvégzésre képtelen. Ha a tanuló a nevelési tanácsadó, szakértői bizottság szakvéleményében diagnosztizált tanulási nehézség/ tanulási zavar, SNI miatt az osztályfoknak megfelelő minimumkövetelményt nem teljesítette, de önmagához képest mérhetően jelentős fejlődést ért el.
Elégtelen (1)	Ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A minimumot sem tudja.

A tanulói előmenetel, a teljesítmény értékelése

Belső értékelési rendszerünkben az előre ismertetett követelmények teljesítésének igazságos elbírálására törekszünk. Az érdemjegyek a szaktárgyi tudást tükrözik, a helytelen viselkedés a magatartás, a kötelességteljesítés elmulasztása a szorgalom osztályzatban jut kifejezésre.

Tanulmányi eredmény dokumentálása félévkor és év végén

Tantárgyi dicséret

A folyamatosan kiemelkedő magas színvonalú tanulói teljesítményt félévkor és év végén tantárgyi dicsérettel lehet elismerni. Minden esetben a szaktanár, a tanító felelőssége eldönteni, hogy mit tart kiemelkedően magas tanulói teljesítménynek. Kimagasló teljesítmény lehet az egyenletes és szorgalmas tanulás, csak ötösei vannak a tanulónak, esetleg csak egy négyese van, a szorgalmas tanulás mellett rendszeresen végez például gyűjtő munkát, versenyeken vesz részt, stb. Fontos, hogy a tantárgyi dicséret a többi tanuló előtt példamutató tanulmányi munka elismerése legyen.

A 4 (vagy annál több) tantárgyi dicséret után általános nevelőtestületi dicséret adható.

A kitűnő és a jeles fogalma

Kitűnő az a tanulmányi eredmény, amikor valamennyi tantárgyból, magatartásból és szorgalomból is csak ötös osztályzata van a tanulónak. Szöveges értékelésben részesülő tanuló esetén kitűnőnek tekintjük azt a tanulmányi teljesítményt, amikor valamennyi tantárgyból nagyon jó minősítést, magatartásból és szorgalomból példás értékelést kapott.

Jeles eredmény az, ha a tanulónak legfeljebb két négyes osztályzata, vagy „jó” minősítése van valamely tantárgyból.

Az értékelés dokumentumainak kitöltése

- Év végén a tantárgyi dicséretet a KRÉTA naplóban az osztályzat vagy a szöveges minősítés mellé írt „5D” betűvel jelöljük.
- A tantárgyi dicséreteket a bizonyítványban a "Jegyzet" rovatban kell feltüntetni úgy, hogy a dicséretes tárgyat(kat) fel kell sorolni.... tantárgyakból dicséretet kapott.”
- A félévi értékelésről az e-naplóban rögzített adatok alapján kinyomtatott értékelő lapon, az év végi értékelésről a bizonyítványban kell értesíteni a szülőt. Az érdemjegyeket, szöveges értékeléseket, tantárgyi dicséreteket az osztályozó értekezlet után lehet beírni az értesítésre szolgáló dokumentumokba.
- A bizonyítvány értékelő részében, a nem minősített (nem értékelt) tantárgyak jelölésére a rovatba vízszintes vonalkát kell behúzni.

- Ha valamely tanulót a követelmények teljesítése alól az intézményvezetője felmentette, a bizonyítványba a felmentett (fm) bejegyzés kerül. A felmentés engedélyezését tanúsító igazgatói határozat számát, mint hivatkozást a bizonyítvány végén található jegyzetek részben és a törzslapon az osztályfőnöknek fel kell tüntetni.

5.8.11 A tanuló magatartás, szorgalom értékelésének és minősítésének szempontjai, formái

A nevelési eredmények értékelésekor az egyes tanulók személyiségének fejlődését, illetve a tanulói közösségek neveltségének szintjét vizsgáljuk, valamint e kettőnek az adatai alapján a neveltség különböző jellemzőinek szintjeit értékelhetjük a vizsgált csoporton belül.

Az értékelés módszerei: megfigyelés, beszélgetés, kérdőíves felmérés, pedagógiai helyzetteremtés, a tanulói produktumok elemzése pszichológus, gyógypedagógus, fejlesztő pedagógus segítségével.

A tanuló magatartását és szorgalmát havonta, félévkor és év végén is négy minősítéssel értékeljük. Az osztályzatot az osztályban tanítók és a tanulók véleményének a megkérdezése után az osztályfőnök javasolja, s az osztályban tanító pedagógusok fogadják el, félévkor és tanév végén a nevelőtestületi értekezletek tárgya a tanuló magatartás illetve szorgalma.

A magatartás értékelésének elvei:

A **magatartás** osztályzat az életkorhoz mérten a tanuló iskolai és iskolán kívüli fegyelmezettségét, viselkedését, társaihoz és a felnőttekhez való viszonyát, saját és mások iránt érzett felelősségérzetét értékeli, igazságosság, méltányosság, következetesség, fokozatosság elveit tartja szem előtt.

A magatartás értékelésének szempontjai:

- megfelelés az iskolai követelményeknek,
- házirend betartása, betartatása,
- a közösséghez és annak tagjaihoz való viszony, beilleszkedés,
- mások beilleszkedésének segítése,
- aktív részvétel a közösség előtt álló feladatok megoldásában,
- segítőkészség a problémák feltárásában megoldásában,
- megfelelés az általános viselkedési normáknak,
- udvarias, figyelmes viselkedés, kulturált hangneme.

magatartás	példás	jó	változó	rossz
házi rend betartása	betartja, arra ösztönöz	betartja	részben tartja be	sokat vét ellene
fegyelmezetttség, önfegyelem	nagyfokú	jó, megfelelő	gyenge, de fegyelmezhető	fegyelmeztelen
viselkedés, hangnem	kifogástalan, példamutató	megfelelő	elfogadható, néha udvariatlan	trágár, nyegle, durva, goromba
kapcsolat társaival	kiegyensúlyozott, segítőkész	általában jó, segítőkész	ingadozó	közömbös, gátló, agresszív, durva
közösségi munkában való részvétel	kezdeményező, aktív	aktivizálható	közömbös, érdektelen	negatív, rontó
hatása a közösségre	pozitív, példamutató	pozitív irányú, befolyása nincs	semleges, nem árt	romboló, negatív

- Ha a tanulónak osztályfőnöki, szaktanári fegyelmi fokozata van, akkor abban a hónapban változó minősítésnél jobbat nem kaphat.
- Ha a tanulónak igazgatói fegyelmi fokozata van, akkor abban a tanévben változó minősítésnél a tanév végén jobbat nem kaphat.

5.8.12 A szorgalom értékelésének elvei

A **szorgalom** a tanuló egyéni képességeihez mérten a tanulmányi munkához való viszonyát, munkavégzését és kötelességtudatát értékeli, a következetesség, arányosság, méltányosság elveit követi.

5.8.13 Szorgalom értékelésének szempontjai

- motiváltság, a tudás megszerzésének igénye,
- egyéni képességeknek megfelelő teljesítmény,
- tanulás folyamatossága,
- kötelességtudás, megbízhatóság, önálló munkavégzés,
- fegyelmeztetett, aktív tanórai tevékenység,
- tanórán kívüli tevékenység (versenyek).

szorgalom	példás	jó	változó	hanyag
tanulmányi munkája	egyenletesen jó, igényes	rendszeresen jó	ingadozó	hanyag
munkavégzése	kitartó, pontos	rendszeres, megbízható	rendszeretlen	megbízhatatlan
órai munkája	önállóan dolgozik, aktív, mindent elvégez	ritkán szorul ösztönzésre	önállótlan, passzív	feladatait nem végzi el
önellenőrzése	figyelmes, alapos	jó	pontatlan	gyenge, vagy nincs
felszerelése	mindig van	általában van	hiányos	gyakran nincs
külön feladat végzése	többször	kevesebbszer	ritkán	egyáltalán
tanórán kívüli információk felhasználása	gyakran	alkalmanként	néha	egyáltalán nem

5.9 A tanulók jutalmazásának és fegyelmezésének formái

5.9.1 A tanulók jutalmazásának elvei

Az igazságosság, az arányosság, a fokozatosság alapelveit szem előtt tartva valósítjuk meg a jutalmazást iskolánkban.

5.9.2 A tanulók jutalmazásának formája:

Dicséretek:

- tanórai dicséret KRÉTA naplóban jelölve,
- szaktanári dicséret (e-naplóba bejegyzendő)
- osztályfőnöki dicséret (e-naplóba bejegyzendő)
- igazgatói dicséret (e-naplóba bejegyzendő) kiemelkedő teljesítmény esetén
- nevelőtestületi dicséret kiemelkedő teljesítmény esetén adható példamutató magatartásért, szorgalmáért, kiváló tanulmányi eredményért – legalább 4 tantárgyi dicséret esetén tanév végén a nevelőtestület határozata alapján, minden évfolyamon adható. (bizonyítványba bejegyzendő).

Oklevelek:

- **Herman oklevél** - sikeres pályamunkákért, versenyeken való eredményes szereplésért,

- közösségi munkáért,
- példamutató magatartásáért és kiemelkedő tanulmányi munkájáért a tanév végén.

Könyvjutalom:

- személyre szóló döntések alapján az egyéni elismerések bármelyike könyvjutalommal is járhat.

Kimagasló elismerés:

Herman plakett

A Herman plakett odaítélésének feltétele:

- lehetőleg nyolc, de legalább négy éve iskolánk tanulója,
- tanulmányi munkája 8 éven át kitűnő,
- az iskolai és az osztályközösségért végzett tevékenysége példaértékű.

5.9.3 A tanulók fegyelmezésének elvei

A fegyelmező intézkedés kiszabása minden esetben a Köznevelési törvény erre vonatkozó paragrafusainak megfelelően, a törvényben illetve a nevelőtestület által meghatározott módon és formában, (Házirend, SZMSZ) a pedagógiai szempontok figyelembe vételével, gondos mérlegelés után történik. A fegyelmező intézkedések alkalmazásánál a fokozatosság, arányosság, következetesség elve érvényesül, melytől indokolt esetben – a vétség súlyára tekintettel- el lehet térni.

A tanulók fegyelmezési formái

- szóbeli, írásbeli figyelmeztetés, intő, rovó, szaktanár, osztályfőnök, igazgató által
- fegyelmi eljárás - pedagógiai célokat szolgál

5.10 A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai állapotának mérése nem cél, hanem eszköz az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek tervszerű, tudatos fejlesztéséhez.

5.10.1 NETFIT mérések

A tanuló az általános fizikai teherbíró-képesség mérése során választ kaphat arra, hogy fizikai terhelhetősége szempontjából jelenleg hol tart, hová kell fejlesztenie magát, és hogyan tegye az első lépéseket.

	NETFIT tesztek	Mérések
11.	Testösszetétel és tápláltság	mérések
22.	Aerob fitness (állóképesség)	ingafutás teszt
33.	Vázizomzat fitness mérései	hasizomerő-állóképesség (ütemezett hasizom teszt) a törzsfeszítő izomzat ereje (törzsemelés teszt) a felsőtest izomereje, erő-állóképesség (ütemezett fekvőtámasz) a kéz szorítóerejének mérése a láb robbanékony ereje (helyből távolugrás)
44.	Hajlékonysági teszt	

5.10.2 Komplex intézményi mozgásprogram

Célja a testmozgással, sportolással kapcsolatos pozitív érzelmek kialakítása, megfelelő mennyiségű és változatos testmozgás biztosítása, prevenció (több mozgás, kevesebb tévé, számítógép).

Területei:

Tanórai program, feladataink a testnevelésórákon:

- A mozgás megkedveltetése,
- a megfelelő fizikai teljesítmény biztosítása,
- minél több mozgásforma megismertetése.

A tanórán kívüli mozgás- és sportprogramok

- tömegsport, sportkör,
- egyéb foglalkozások

Szünetek (udvari) és a szabad játékidő:

- szabad játéklehetőség a napközi ideje alatt, a szabadidős sávban, illetve a 16. óra utáni ügyeleti időszakban.
- Egyéb alkalmoszerű közösségi mozgásprogramok, mozgásos tevékenységek:
 - kirándulások,
 - erdei iskola,

Iskolán kívüli közlekedési szokások alakítása:

- a gyaloglás, kerékpározás, rollerezés szorgalmazása,
- KRESZ-oktatás, a kerékpáros közlekedés megtanítása;

5.10.3 A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módja

- Az 1-4. évfolyam számára külön szerződés alapján - a Honvéd SE –tel - heti 2 tanórán van lehetőség sportolásra, és a különböző sportágakkal való megismerkedésre.
- Az 1-4. évfolyam számára külön szerződés alapján féléves időszakokban az úszásoktatásra van lehetőség – heti 2 tanórán. Az 1-4. évfolyam többi testnevelés órája az iskola 2 tornatermében, illetve a kiskonditeremben, illetve az udvaron kerül megszervezésre.
- Az 5-8. évfolyam számára a tornateremben és a kiskonditeremben kerül megszervezésre minden testnevelés óra.

Azon diákjaink részére, akik versenyszerű sporttevékenységet folytatnak, a köznevelési tv. 27. § (11) c) pontja lehetőséget biztosít arra, hogy sportszervezetük által kiállított igazolás birtokában két délutáni testnevelés órát a sportszervezet keretei között szervezett edzéssel váltsanak ki. A szülő az intézményvezetőnek írásban nyújtja be a felmentési kérelmet. A felmentésről az intézményvezető dönt a szaktanár véleményének figyelembe vétele mellett.

5.11 A tanulók esélyegyenlőségét biztosító intézkedések

5.11.1 Alapelvek

- **Az emberi méltóság tiszteletben tartása**

Iskolánk az oktatás-nevelés során tiszteletben tartja a tanulók és alkalmazottak emberi értékeit, emberi méltóságát, egyediségét. Fontos feladatnak tekintjük a megfelelő munkahelyi légkör kialakítását, az alapvető értékek megőrzéséhez és megerősítéséhez való hozzájárulást.

- **Partneri kapcsolat, együttműködés**

Iskolánk a foglalkoztatás keretei között a partnerség elvének érvényesítésére törekszik azzal, hogy világos, és átlátható követelményeket alakít ki a kölcsönös előnyök biztosítása mellett. Kapcsolatot alakítunk ki a szülői szervezetekkel, módszertani központokkal, szakmai szolgáltató intézetekkel, kulturális intézményekkel, sportszervezetekkel.

- **Méltányos és rugalmas ellátás**

A megkülönböztetés tilalma nem old fel minden létező egyenlőtlenséget, ezért iskolánk méltányos és rugalmas intézkedéseket dolgoz ki, melyek elősegítik a diákok pozíciójának javulását és megőrzését.

5.11.2 Célok

Célunk, hogy iskolánkban érvényesüljön a diszkrimináció- és szegregációmentesség, a hátrányos helyzetű és tanulási nehézséggel küzdő tanulók oktatási integrációjának biztosításával, társadalmi integrációjának támogatásával megvalósítsuk a minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférést. Tiltunk minden közvetlen és közvetett hátrányos megkülönböztetést, amely egy személyt vagy csoportot valós vagy vélt jellemzői (neme, faji hovatartozása, bőrszíne, nemzetisége, nemzeti vagy etnikai kisebbséghez való tartozása, anyanyelve, fogyatékosága, egészségi állapota, vallási vagy világnézeti meggyőződése, politikai vagy más véleménye, szexuális irányultsága, nemi identitása, életkora, társadalmi származása) alapján hátrányos helyzetbe hoz. Tiltjuk a zaklatás, jogellenes elkülönítés és megtorlás alkalmazásának minden formáját.

5.11.3 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések területei

Az egyenlő hozzáférés biztosítása

- a nevelésbe/oktatásba történő bekapcsolódás feltételeinek meghatározása, a felvételi kérelmek elbírálása,
- a neveléshez/oktatáshoz kapcsolódó szolgáltatások biztosítása és igénybevétele,
- a neveléssel/oktatással összefüggő juttatásokhoz való hozzáférés biztosítása,
- a nevelésben/oktatásban megszerezhető tanúsítványok, bizonyítványok, oklevelek kiadása.

Hátránykompenzáló intézkedések

Kiemelt figyelmet fordítunk mind a különleges bánásmódot igénylő, a sajátos nevelési igényű tanulók, mind a hátrányos helyzetű (HH), ill. halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) tanulók nevelési/oktatási helyzetének javítására, ennek érdekében végzett tevékenységeink:

- a nehéz körülmények között élő gyermekek feltérképezése, egyéni sajátosságai, problémáik megismerése,
- a tanulók tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és valamennyi területén, az esetleges tanulási, beilleszkedési, magatartási problémák diagnosztizálása,
- a tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölést, a többszintű tervezést és tananyagot alkalmazunk,
- az arra rászorulókat szakértői és rehabilitációs bizottságokhoz kontrollvizsgálatokra küldése,
- felzárkóztató, fejlesztő foglalkozások biztosítása,
- a hosszabb hiányzások miatti lemaradások pótoltatása segítséggel,
- a hiányok miatt egyéni és kiscsoportos pótlás biztosítása,

- az iskolai étkeztetés és az egyéb (napközi, tanulószoba) foglalkozásokon való részvétel motiválása,
- a célcsoport gyerekeinek minél nagyobb számban történő bekapcsolása a segítő programokba,
- az intézményi és szervezeti együttműködések (egyházak, kisebbségek, civil, szervezetek) lehetőségeinek felkutatása, támogatása
- rendszeres kapcsolattartás a szülőkkel és az érintett szakszolgálatokkal, intézményekkel.

Minőségi oktatás és integráció

- A tanulócsoportok szervezésénél a gyermekek/tanulók (HH/HHH ill. SNI) osztályba sorolása az arányosság elvének figyelembe vételével történik.
- A tanulás valamennyi színterén inger gazdag környezet teremtése.
- A tanulók személyiségének megismerése, egyéni szükségletekhez igazodó pedagógiai módszerek alkalmazása, a gyermekek érzelmi támogatása, motiválása,
- A kulcskompetenciák megalapozása, megszilárdítása az 1-6. évfolyamon, bővítése a 7-8. évfolyamon folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés.
- A tanulók önmagukhoz és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon és e tevékenység támogatása az iskolán kívül:
- A szabadidős tevékenységeken, programokon való részvétel motiválása,
- az emeltszintű képzésekben való részvétel támogatása.
- Egységes, differenciált és egyénre szabott tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása.
- Differenciálás lehetőségeinek bővítése a tanórákon, az értékelésben.
- Differenciált házi feladatok adása.
- Tanári konzultáció, egyéni segítségnyújtás biztosítása.
- Az önálló tanulást segítő segédeszközök használatának megtanítása, támogatása.
- A kompetencia mérések eredményeire alapozott tudatos, tervszerű fejlesztés megvalósítása.
- A pedagógiai munkát segítő szakemberek bevonása a nevelés-oktatás folyamatába.
- A pedagógusok módszertani képzettségének folyamatos javítása, fejlesztése.

A célok megvalósítása érdekében folyamatosan figyelemmel kísérjük:

- tanulóink szociális helyzetét,
- az egyéni fejlesztésben részesülők tanulmányi eredményeit,

- a lemorzsolódás arányát,
- a továbbtanulási mutatókat.

5.12 Iskolapszichológia

A tanulók személyiségfejlesztését, lelki egészségvédelmét, továbbá a nevelő-oktató munka hatékonyságát az intézményben iskolapszichológus segítheti.

Feladatai az iskolában:

- Közvetlen segítségnyújtás a pedagógusok nevelő-oktató munkájához,
- a tanulók beilleszkedését, társas kapcsolatait javító, iskolai teljesítményét növelő egyéni vagy csoportos foglalkozások szervezése, tartása,
- szűrővizsgálatok, képességvizsgálatok, szociometriai vizsgálatok szervezése,
- iskolai szintű mentálhigiénés preventív feladatok, az egészségfejlesztéssel, a szexuális nevelés segítségével, a személyközi konfliktusok és az erőszakjelenségek megoldásával kapcsolatos pszichológiai témájú feladatokat, ellátása,
- intézményi szintű krízistanácsadás szervezése, terápiás vagy más kezelés szükségessége esetén szakellátást biztosító intézményhez irányítás,
- a tanuló személyiségfejlődése érdekében tartandó egyéni iskolapszichológiai tanácsadás az iskola pedagógiai programja szerint szervezett iskolai tanóra ideje alatt is végezhető.
- A sikeres integrációt az iskolapszichológus is támogatja: Beszélget az osztályközösséggel, a pedagógussal, az érintett diákkal és családjával az integráció nehézségeiről, folyamatáról, megoldási módokról, jógyakorlatokról.

5.13 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, a kötelező tananyag elsajátításának egyéb keretei és feltételei

	A szülők részéről	Az intézmény előirányzott költségvetéséből lehetőség szerint
Erdei Iskola Tanulmányi kirándulás Tanulmányi séták Múzeumi órák Színházlátogatás	Szavazás a tanév első szülői értekezletén a költségek (utazás, szállás, programok, belépők) vállalásáról, majd a költségek befizetése.	A pedagógus költségeinek (utazás, szállás, belépők) biztosítása, az anyagi hátrányokkal küzdő tanulók részvételének támogatása, költségeik részben vagy egészben történő átvállalása.
Herman - gála Sportnap	Szavazás a tanév első szülői értekezletén az esetlegesen szombati munkanapokra tervezett rendezvények pihenőnap kiadása ellenében való megtartásáról.	A rendezvények terem és pályabérlet, valamint a szükséges sport és egyéb eszközök, tárgyak szállítási költségeinek átvállalása.
Az iskola hagyományos rendezvényei: iskolanapok, zöld napok, karácsonyi koncert, jeles napok stb.	Önkéntes részvétel a szülők vállalásai alapján.	A rendezvények, programok lebonyolításához szükséges szervezési és anyagköltségek biztosítása.
Helyi, területi, országos sport- és tanulmányi versenyek, az EMMI, által támogatott versenyek	Lehetőség szerint a helyi közlekedés költségeinek biztosítása.	A tanulók nevezési díjainak átvállalása, más városban történő versenyzés esetén az utazási költségek biztosítása (kísérő pedagógus és diák). A rászoruló tanulók esetében a helyi közlekedés költségeinek biztosítása.
Szakkörök Énekkar Projektek	Önkéntes részvétel a tanári-szülői kórusban a szülők vállalása alapján.	A működéshez szükséges költségek, eszközök és anyagköltség biztosítása.
A tanulók ösztönzése, jutalmazása, díjazása	Szülői adományok, támogatás önkéntes vállalás alapján.	A Herman- plakettek, iskolajelvények elkészítésének, az oklevél-, nyomtatás, könyvjutalom költségeinek biztosítása, hozzájárulás a legjobb tanulók számára szervezett kirándulás költségeihez.

5.14 A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A Budapest XIII. kerületében élő nemzeti, etnikai kisebbségek (ruszin, horvát, roma, lengyel, örmény, bolgár, görög, német, szerb, szlovák, román) sokszínű, multikulturális társadalmi környezetet biztosítanak tanulóink számára. Fontos feladatunk a harmonikus kapcsolatok elősegítése, a nemzeti önismeret, a hazaszeretet elmélyítésével párhuzamosan a hazánkban és szomszédságunkban élő más népek, népcsoportok értékeinek, történelmének, hagyományainak megismertetése, a megbecsülés mintáinak kialakítása

A tantárgyi keretek között megjelenő nemzeti és etnikai kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként jelennek meg, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt kerülnek tárgyalásra.

A kerületben élő kisebbségek kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- tanórák,
- osztályfőnöki órák,
- tanórán kívüli tevékenységek: szakkörök, hagyományőrző rendezvényeken való részvétel, kiállítások szervezése, rendezése, szabadidős tevékenységek, színház- és múzeumlátogatás, hangverseny látogatás, iskolai fellépések, az énekkar repertoárja, stb.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére, tiszteletben tartására.

5.15 A sajátos nevelési igényű tanulók oktatásának helyi sajátosságai

5.15.1 A mozgáskorlátozott tanulók oktatásának specifikumai a helyi tantervben

	A fejlesztés célja	A fejlesztés feladatai	A támogatás eljárásai, módszerek
Irányelvek	Teljesebb önállóság elérése A tanulókat a nevelés, az oktatás, a fejlesztés ne terhelje túl.	A fejlesztési követelmények igazodjanak az iskola lehetséges fejlődési üteméhez. A fejlesztő terápiák programja, váljon a Pedagógiai Program tartalmi elemévé. Érvényesítés érdekében meg kell határozni az egyes területek módosítását, elhagyását, egyszerűsítését, új területek bevonásának lehetőségét	A Pedagógiai Programban fogalmazódnak meg a speciális elvárások és tennivalók
Integrált nevelés-oktatás	Mozgáskorlátozott tanulók integrált oktatása a többi tanulóval.	A pedagógus figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak mozgáskorlátozottakra jellemző módosulását, egyéni fejlesztési tervet készít	Egyéni haladási ütemet biztosítva, az oktatásban differenciáltan vegyen részt, individuális módszereket, technikákat alkalmazva

Önismeret, társas kultúra	Lehetőség szerinti önállóságra nevelés.	Lényeges az eredményes eljárásoknak, módszereknek, tevékenységeknek megkeresése, működtetése, kidolgozása	Módszerek eljárások, tevékenységek kidolgozása az önálló életvitel segítésére, családi életre nevelésre
Lelki egyensúly	A bizonytalanság és a konfliktusok kezelésének képessége	Kialakítása a nevelő-oktató munka fontos feladata	Megfelelő önismeret és reális énkép kialakítása.
Médiatudatosság	A kommunikáció, a szóbeli információk feldolgozása, megértése, alkalmazása.		Elektromos eszközök használatával sikeresen sajátíthatja el az ismeretanyagot
Tanulás tanítása	Fokozott figyelmet kell fordítani a tanulás összetevőinek tanítására	Az egyénre szabott tanulási módszerek megválasztása	Önálló tanulás képességének a lehetőségei, tapasztalati alapozás

5.15.2 Egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók oktatásának specifikumai a helyi tantervben

	A fejlesztés speciális céljai	A fejlesztés feladatai	A támogatás eszközei, eljárásai
Diszlexia, az olvasási képesség zavara	A tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő értő olvasás készségének kialakítása. Az ismeretek megszerzésében az olvasás eszközzé válásának megsegítése.	A betűbiztonság kialakítása, az összeolvasási készség folyamatos fejlesztése A rövid távú emlékezet fejlesztése Az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése A testséma biztonságának kialakítása Az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt, valamennyi tantárgyhoz kapcsolódóan. Az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.	Az olvasás, írás tanítása speciális olvasástanítási program alkalmazásával, szükség esetén újratanítása: lassított tempó, nyújtott ütem, hangoztató-elemző, szótagoló módszer, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő sorrendiség, analízáló-szintetizáló módszer; Kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során. Az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával. Az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel.
Diszortográfia a helyesírási képesség zavara	A tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségének kialakítása.	A fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség fejlesztése A rövidtávú emlékezet fejlesztése, A spontán és tollbamondás utáni írás	

	Az anyanyelvi kompetencia kialakulásának, az írott nyelv használata korosztályi szintű alkalmazásának elősegítése.	színvonalának javítása A figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.	
	A fejlesztés speciális céljai	A fejlesztés feladatai	A támogatás eszközei, eljárásai
Diszgráfia, az írás grafomotoros jellemzőinek zavara	A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő íráskészségének kialakítása annak érdekében, hogy képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni: - ismeretszerzés, - tudásgyarapítás - társas kapcsolatok	A mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra A testséma biztonságának kialakítása A sikertudat kialakítása.	A vizuomotoros koordináció fejlesztése Az írásmozgás alapformáinak gyakorlása Különböző technikák alkalmazása - ráírás, - másolás, - önálló írás A ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése.
	létesítésének céljára.		
Diszkalkulia, a	A tanuló a mindenkori osztályfokának	A számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése,	Segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése.

számolási képesség specifikus zavara	megfelelő matematikai készségének kialakítása, különös tekintettel arra, hogy képes legyen: - a matematikai kompetencia megszerzésére, - a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein.	mege erősítése Matematikai törvények és szabályok készség szintű ismerete és alkalmazása A figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése A vizuális-téri képességrendszer fejlesztése A matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika- nyelv tudatosítása A sorozatalkotási képesség, a szériális észlelés fejlesztése Az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.	A fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése. A megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés. A fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása. A Diszkalkulia reedukáció speciális terápiás programjainak felhasználása
	A fejlesztés speciális céljai	A fejlesztés feladatai	A támogatás eszközei, eljárásai
Hiperaktivitás, figyelemzavarok	A figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.	A figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése Az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése Feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése	Team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés Speciális figyelem-tréning Fokozott egyéni bánásmód

		Motiválás, sikerélmény biztosítása	
A szocioadaptív folyamatok zavarai	A közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.	Önértékelési képesség fejlesztése A figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, sikerélmény biztosítása	Kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása Pszichoterápia Pozitív megerősítés, jutalmazási technikák A mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása Együttműködés a családdal és más szakemberekkel

5.15.2 A hallássérült gyermek fejlesztésének kiemelt feladatai

A személyiség harmonikus fejlesztése, kibontakoztatása érdekében ki kell alakulnia az érintkezési formák értelmezéséhez szükséges nyelvi formáknak. A vizuális percepció, az önkifejezés, az önmegvalósítás, a valóság képi feldolgozásának, értelmezésének folyamatos bekapcsolása a tanítási-tanulási folyamatba fontos tényezők. Az információszerzés új technikáinak megismertetése, a számítógép, az internet, a különböző információs forrásokkal való megismerkedés nélkülözhetetlen. Ahhoz, hogy a hallássérült nagyothalló gyermek életvezetéséhez, életpálya-építéséhez segítséget nyújtsunk, tudnunk kell, hogy a kialakítandó kompetencia összetevőiben milyen eltérések mutatkoznak meg az ő esetükben, halló kortársaikhoz képest. Így át kell tekintenünk azt, hogy milyen problémák adódhatnak a nagyothalló gyermekeknél a kommunikáció, a szocializáció, az önismeret, a tanulási és gondolkodási képességek területén.

Nagyothalló gyermek olvasástanítása során fokozott figyelmet fordítunk a beszédhangok differenciálására – ennek módjait mindig a téma, a társakkal való viszony stb. határozzák meg.

A hallássérült gyermekek matematikaoktatása során valamennyi képességfejlesztési részterületen kettős feladatot kell teljesítenünk:

- Egyrészt a halló gyermekek általános iskolájának tantervében előírt tananyag elsajátíttatása, az abban benne foglalt képességek fejlesztése, valamint az ahhoz kapcsolódó követelmények teljesítése
- Másrészt a hallássérülés miatt kialakult nyelvi, kommunikációs, gondolkodásbeli tapasztalati hátrány csökkentése.
- A hallássérült gyermekek matematikaoktatása során megvalósuló képességfejlesztési és oktatási többletfeladatok tehát a következők:
- Nyelvi fejlesztés
- A hallássérültekre jellemző merev gondolkodás rugalmasabbá tétele, valamint az absztrakt gondolkodás fejlesztése
- A hétköznapi, elsősorban a matematikai kompetenciával kapcsolatos tapasztalatok bővítése, gazdagítása. Olyanoknak, amelyeknek hasznát látja most és a későbbiekben, felnőtt élete során. Ezek a többletfeladatok a képességfejlesztés valamennyi területén meg kell, hogy valósuljanak. Az ép hallású gyermekek idegennyelv-oktatása során megfogalmazott általános fejlesztési célok vonatkoznak a hallássérült tanulókra is, de a kompetenciák fejlesztési lehetőségei némileg módosulnak az auditív input korlátozottsága vagy hiánya miatt. Segítséget nyújthatunk a hallássérültnek az alapos előkészítéssel

(ami történhet a foglalkozást megelőző egyéni fejlesztés keretében is) vagy a gazdag vizuális alátámasztással, így biztosíthatjuk azt, hogy sikerélményhez jusson. A vizuális információ (képeskönyv, gyermekmagazin képei, IKT eszközök képei stb.) egyrészt segíti a megértést, másrészt az esztétikus képi világ megragadja a hallássérült figyelmét, beindítja fantáziáját és gondolkodását. Ezen a területen a képi gondolkodásról a hallássérült a hallóknál nehezebben lép át az alapvetően nagyobb verbális fejlettséget igénylő fogalmi gondolkodásra.

MELLÉKLETEK

A PEDAGÓGIAI PROGRAM NYILVÁNOSSÁGA

A Budapest XIII. Kerületi Herman Ottó Általános Iskola pedagógiai programja a szülők és a tanulók számára szabadon megtekinthető az intézmény könyvtárában, az intézmény honlapján.

Elérhetősége: [http:// www.herman.bp13.hu/](http://www.herman.bp13.hu/)

A leendő első és ötödik osztályosok szüleit a számukra szervezett nyílt napok alkalmával az intézmény vezetője tájékoztatja részletesen a pedagógiai program nevelést-oktatást meghatározó sajátosságairól.

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK

Az iskolában működő szakmai munkaközösségek szakterületüket illetően a pedagógiai programmal kapcsolatos véleményezési jogukat gyakorolták és a pedagógiai programot elfogadásra javasolták.

A munkaközösségek nevében:

Váradi Ildikó

munkaközösség vezető

A pedagógiai programot a szülői munkaközösség véleményezte és elfogadásra javasolta.

Muraközi Zsóka

szülői munkaközösség elnöke

A pedagógiai programot az intézményi tanács véleményezte és elfogadásra javasolta.

Csallóköziné Baranyi Zsuzsanna Melinda

intézményi tanács elnöke

A pedagógiai programot a nevelőtestület a 2020. 07. 27-én tartott ülésén elfogadta.

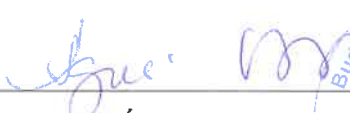
Ágri Dóra
intézményvezető

Budapest, 2020. 07. 27.

NYILATKOZAT

A pedagógiai program a rendelkezései a fenntartóra a Közép-Pesti Tankerületi Központra többletköltséget nem hárítanak.

A Budapest XIII. Kerületi Herman Ottó Általános Iskola Pedagógiai Programját, melyet a nevelőtestület 2020. 07.27-én elfogadta, jelen formájában jóváhagyom.

Ágni Dóra
intézményvezető

Budapest, 2020. 07.27.